

ДОКЛАД

ЗА

ОЦЕНКА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА "ПОДРОБЕН УСТРОЙСТВЕН ПЛАН – ПЛАН ЗА РЕГУЛАЦИЯ И ЗАСТРОЯВАНЕ ЗА ПРОМЯНА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ИМОТИ №№ 012003, 012005, 012006, 012007, 012010, 012012, 012026, 012028, 012030, 012033, 012035, 012038, 012042, 012044, 012046, 012047, 012049, 012050, 012052, 012053, 012054, 012055, 12063, 012064, 012068, 012074, 012085, 012086, 012096, 012097, 012098, 012099, 012100, 012101, 012102, 012104, 012106, 011222" С ОБЩА ПЛОЩ 200,332 ДКА, ЗЕМЛИЩЕ НА СЕЛО НОВО СЕЛО, ОБЩИНА СТАМБОЛИЙСКИ С ЦЕЛ ЖИЛИЩНО СТРОИТЕЛСТВО ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ "БЕСАПАРСКИ РИДОВЕ" (BG0002057) И "БЕСАПАРСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ"(BG00000254)

2015 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
Информация за контакт с възложителя	2
1. Анотация на Подробния устройствен план – план за регулация и застрояване.	6
2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план, програма и проект /инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони;	10
3. Описание на елементите плана, които самостоятелно или в комбинация с други планове програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи.	19
4. Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане)	28
4.1. 33 „Бесапарски ридове“	28
4.2. 33"Бесапарски възвишения"	36
4.3. Защитени територии и територии с международен природозащитен статут и връзката им със засегнатите защитени зони.	41
5. Описание и анализ на степента на въздействие на ПУП-ПРЗ върху предмета и целите на опазване на защитени зони. „Бесапарски ридове" и "Бесапарски възвишения"	42
5.1. Описание и анализ на въздействието на ПУП-ПРЗ върху видовете птици и техните местообитания, предмет на опазване в „Бесапарски ридове“ BG0002057.	42
5.2. Описание и анализ на въздействието на ПУП-ПРЗ върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в Защитена зона „Бесапарски възвишения“ BG0000254;	45
5.3. Описание и анализ на въздействието на ПУП-ПРЗ върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) .	61

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможното отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана, върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки.	66
7. Разглеждане на алтернативни решения и тяхното въздействие върху защитените зони включително нулева алтернатива	70
7.1. Описание на алтернативите	70
8. Картен материал с местоположението на всички елементи на плана, спрямо защитените зони и техните елементи	73
9. Заклучение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл.22.	74
10. Наличие на обстоятелствата по чл.33 от ЗБР включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсирани мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на плана, програмата и проекта или от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение;	75
11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация;	76
12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3	80
Приложения	

ВЪЗЛОЖИТЕЛИ:

- 1 „РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕТЪНЪЛ“ ЕООД
2. „БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТ КЪМПАНИ“ ООД
3. „ВИ ЕМ ДИ ГРУП“ ООД
4. "МУНЛАЙТ ЛИМИТЕД" ООД
5. "ЮПИТЕР ДИВЕЛОПМЪНТС" ООД
6. „ВИ ЕМ БИ ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
7. „УОЛНИК ПРОПЪРТИС" ЕООД
8. „БУХАДЖАР ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
9. „МАРНО ИНВЕСТМЪНТС" ООД
10. „МЕЛИТА ИНВЕСТМЪНТС" ЕООД
11. "ДАЙМЪНТ ИНВЕСТМЪНТ" ЕООД
12. „КВАНТИЯ ЕКО" ЕООД
13. "ТАКСУМ ИНВЕСТМЪНТ" ЕООД
14. „СТАРТ КЪМПАНИ" ООД
15. БОРИСЛАВ ИВАНОВ;
16. ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ;

ПЪЛНОМОЩНИК НА ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ:

Деян

Захов -

Разработили:

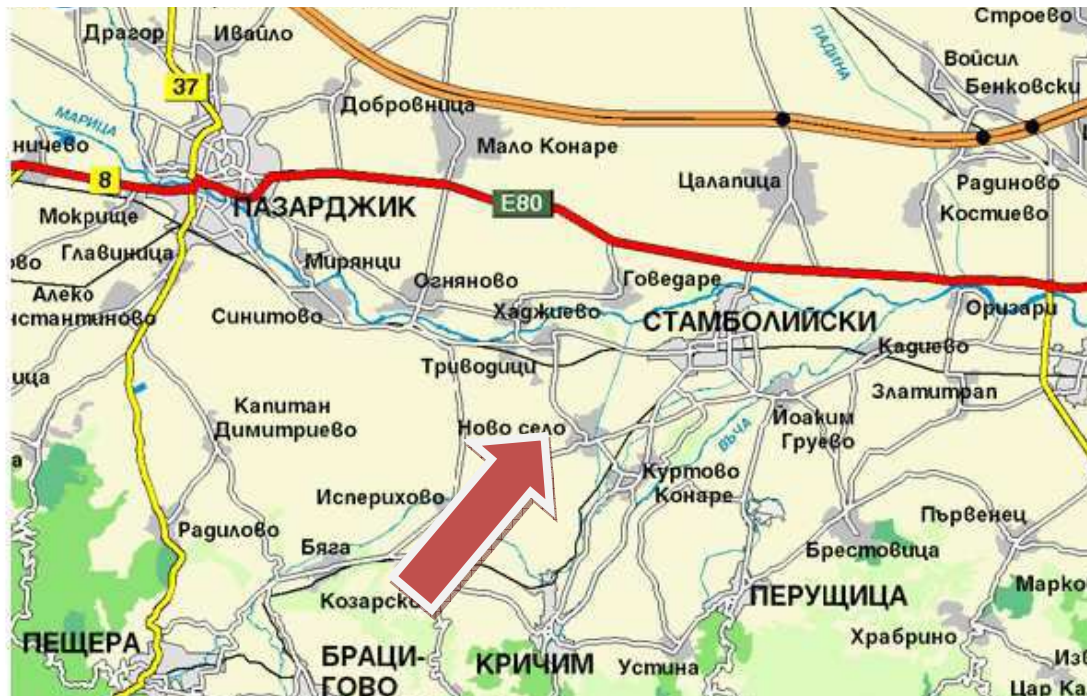
Експерт	Видове местообитания за които е отговорен	Подпис
Доц.д-р Валентин Богоев	СУ"Климент Охридски", Биологически факултет -ръководител катедра Екология(биоразнообразие)	
Доц.Д-р Венцислав Далов	СУ"Климент Охридски", Биологически факултет-Катедра зоология, доцент по зоология (орнитология)	

Настоящият доклад е разработен за ползване в рамките на открита за обществен достъп процедура. При цитиране е задължително посочване на източника на информация.

1.АНОТАЦИЯ НА ПОДРОБНИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН – ПЛАН ЗА РЕГУЛАЦИЯ И ЗАСТРОЯВАНЕ.

Настоящата оценка се извършва на основание чл. 6 (3) и (4) на Директива 92/43/ЕИО, чл. 31-34 на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта (ОС) на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони след Решение на РИОСВ Пловдив.

ПУП-ПРЗ включващ общо 38 поземлени имота в местността „Припекало” в землището на с.Ново село, общ.Стамболийски. Разположени са разположени са югозападно от регулационните граници на селото, покрай пътя за гр.Пещера.

Общата площ на всички имоти е 200,332 дка, а начинът на трайно ползване „нива”. Всички площи са неполивни. Категориите на земята при неполивни условия са:

- ✓ пета категория – 142,535 дка,
- ✓ девета категория – 53,466 дка;
- ✓ десета - категория – 4,331 дка.

Характеристиките на устройваните имоти са представени в Таблица 1.

Таблица 1. Характеристики на устройваните имоти, предмет на ПУП-ПРЗ.

ИМОТ №	ПЛОЩ (ДКА)	КАТЕГОРИЯ НА ЗЕМЯТА	СОБСТВЕНОСТ
012005	1,530	IX	„МАРНО ИНВЕСТМЪНТС“ ООД
012006	3,600	IX	„МЕЛИТА ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012007	5,400	0,892 – IX, 4,508 - X	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ ЕООД
012010	1,800	IX	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ ЕООД
012012	2,046	0,308 – IX, 1,738 - X	„БУХАДЖАР ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012028	7,942	3,107- IX, 4,835- X	„МАРНО ИНВЕСТМЪНТС“ ООД
012064	1,800	V	„БУХАДЖАР ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012085	4,500	1,524 – V, 2,976 - IX	„ВИ ЕН ДИ ГРУП“ ООД – 27% „МУНЛАЙН ЛИМИТИД“ ООД – 24% „ЮПИТЕР ДИВЕЛЪПМЪНТС“ООД– 49%
012086	3,600	0,334 – V, 3,266 - IX	„БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТС КЪМПЪНИ“ ООД
012098	10,493	0,024 – V, 3,44 - IX 7,028 - X	„ВИ ЕН ДИ ГРУП“ ООД – 27% „МУНЛАЙН ЛИМИТИД“ ООД – 24% „ЮПИТЕР ДИВЕЛЪПМЪНТС“ООД – 49%
012101	13,338	0,458 – V,12,880 - IX	„БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТС КЪМПЪНИ“ ООД
012106	13,761	1,541-V, 12,220-IX	„ВИ ЕМ БИ ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012054	1,350	V	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012063	1,800	V	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012068	5,395	0,332-V, 5,063-IX	„БУХАДЖАР ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012097	9,275	V	„ВИ ЕН ДИ ГРУП“ ООД – 27% „МУНЛАЙН ЛИМИТИД“ ООД – 24% „ЮПИТЕР ДИВЕЛЪПМЪНТС“ – 49%
012099	25,847	0,615 – V, 25,232 - IX	„ВИ ЕН ДИ ГРУП“ ООД – 27% „МУНЛАЙН ЛИМИТИД“ ООД – 24% „ЮПИТЕР ДИВЕЛЪПМЪНТС“ – 49%
011222	4,000	3,545 – V, 0,455 - IX	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012003	1,980	V	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012026	6,638	1,626 – V, 5,012 - IX	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012030	4,193	0,845 - V, 3,348 - IX	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012104	4,500	V	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012096	19,533	9,453 – V,10,080 - IX	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012033	2,056	V	Димитър Георгиев Георгиев Борис Иванов Иванов
012035	1,800	0,022-V, 1,778-IX	„БУХАДЖАР ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012038	2,700	V	„БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТС КЪМПЪНИ“ ООД

012042	2,250	V	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012044	4,499	V	„УОЛНИК ПРОПЪРТИС“ ЕООД
012046	1,550	V	„РАЙТЛЕНДС ИНТЕРНЕСЪНЪЛ“ЕООД
012047	4,084	V	„БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТС КЪМПЪНИ“ ООД
012049	2,004	V	„ДАЙМЪНДС ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012100	6,300	0,858 - V 5,442- IX	„БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТС КЪМПЪНИ“ ООД
012102	1,960	V	„БУХАДЖАР ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012050	9,900	IX	„БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТС КЪМПЪНИ“ ООД
012052	1,350	0,211 - V 1,139 - IX	„БИ ДЖИ ИНВЕСТМЪНТС КЪМПЪНИ“ ООД
012053	1,530	0,073- V, 1,457-IX	„КВАНТИЯ ЕКО“ ЕООД
012055	1,350	0,281-V, 1,069-IX	„ТАКСУМ ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД
012074	2,678	0,396 – V, 2,282-IX	„СТАРТ КЪМПАНИ“ ООД

ПУП-ПРЗ регламентира общо 252 Урегулирани поземлени имоти, болшинството от които - 248 са предназначени за жилищно застрояване, а 4 ще служат за обществено обслужващо застрояване.

Водоснабдяването ще се осъществява от питеен водопровод и собствени водоизточници съгласно писма на „Вик“ ЕООД – гр.Пловдив и изготвените към тях схеми. Отпадъчните битово-фекални води ще бъдат зауствани във водоплътни безоточни изгребни ями за всяко УПИ или чрез обща канализационна мрежа за всички имоти с локална пречиствателна станция да заустване в Стара река, респективно в бъдещата канализационна система на Ново село.

Електрозахранването ще се осъществи съгласно изготвената от „ЕВН България Електроразпределение“ АД – Пловдив схема.

Достъпът ще се осъществява чрез изградени и използвани полски пътища. Не се налага изграждане на нова пътна инфраструктура извън устройваната територия.

Максималните стойности на параметри за застрояване отговарят на нормативните изисквания за видовете устройвени зони, регламентирани в ПУП-ПРЗ и съответстват на чл.28 (2) и (5) от Наредба № 7 към Закона за устройство на територията.

Предвидените устройвени показатели са представени в Таблица 2:

Таблица 2. Устройствени показатели на УПИ.

	УПИ за жилищно застрояване	УПИ за обществено обслужващо застрояване
етажност	височина в метр) ≤ 10 м	височина в метри ≤ 15 м
плътност на застрояване	60%	80%
минимална озеленена площ	40%	20%
начин на застрояване	свободно	свободно
Кинт	1,2	2,4

При оценката на вероятността от отрицателни въздействия и тяхната значимост са взети в предвид и следните принципи:

- Принципа на предпазливост залегнал, като основа за опазване на околната среда в Договора за създаване на ЕС в конкретният случай възприет, като приемане на възможно най-лошият сценарий за всяко вероятно въздействие, в амките на научните предпоставки за съществуване на такова въздействие;
- Връзката между чл.6 (3) на Директива 92/43/ЕИО изискващ оценка на последствията за целостта и целите на всяка една зона и мрежата, като цяло от една страна и чл.2 (2) на Директивата посочващ че мерките предприети по тази директива следва да водят до опазване или възстановяване на благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията;
- В съответствие с горното целостта и целите на Зоните от значение за общността са тълкувани в светлината на подробните параметри за природозащитен статус (БПС) на природните местообитания и разработени в съответствие с определенията на чл. 1 на Директивата в рамките на Българо - Холандския проект по програмата МАТРА ВВ1.

В тази част особено важни са параметрите за БПС популация в зоната (само за видове) площ на местообитания в зоната (за природни местообитания и видове) структура и функции на местообитанията.

Параметрите към критерии бъдещи перспективи сами по себе си в повечето случаи представляват въздействия.

- Използване на най-добрата налична информация за провеждане на оценката;
- При оценка на въздействията, по отношение на количествените параметри площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популациите на видове за референтни стойности са взети стойностите при научно описание на зоната, но не и преди ратифициране на

договора за присъединяване към ЕС (април 2005). При оценката на възможностите за възстановяване се оценява реалистичността на това изискване. Това означава, че където в миналото е имало трайно унищожаване на площи на местообитания, дори съгласно параметрите за благоприятен статус да се изисква възстановяване, такива трайно увредени площи без реални възможности за възстановяване не се включват в референтните стойности за площ и популация. Такива случаи са например вече изградените инфраструктури и други застроени територии;

- По отношение на параметрите за качество и състояние на местообитанията (параметри в рамките на критериите «структура и функции») референтните стойности на параметрите се прилагат и спрямо вече съществуващи съоръжения. Така например въздействията от фрагментацията и унищожение на местообитанието в миналото от съществуващата инфраструктура се отчитат при оценката на кумулативните ефекти.

Устройваните имоти не попадат в границите на защитени природни територии, но са част от две защитените зони:

- > **„Бесапарски ридове“ с код BG0002057**, част от Националната екологична мрежа за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-786/29.10.2008 г. на МОСВ (ДВ бр. 106/2008 г.);

- > **„Бесапарски възвишения“ с код BG0000254**, включена в списъка на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приет с Решение № 122 от 02.03.2007 г./ДВ. Бр.21/2007 г. на Министерски съвет на Република България.

2. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИЯ ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ /ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

По информация на Министерство на околната среда и водите и Регионалните инспекции в Пловдив и Пазарджик са постъпили общо 148 броя инвестиционни предложения, планове и програми, засягащи територията на двете защитени зони - 105 броя за Защитена зона „Бесапарски ридове" и 43 за „Бесапарски възвишения" (BG0000254), представени в Таблицы 3 и 4.

Таблица 3. Инвестиционни предложения, планове и програми, засягащи територията на защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове“ към 20.11.2014 г.

ИМОТ / ЗЕМЛИЩЕ	ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ПЛАН, ПРОГРАМА	ЗАСЕГНА ТА ПЛОЩ (ДКА)
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ		
с.Куртово Конаре, с.Ново село, гр.Кричим и с.Исперихово	Проект за търсене и проучване на подземни богатства в площ „Куртово Конаре“	1000
ОБЩИНА КРИЧИМ, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ		
Град Кричим	Карьера за добив на строителни материали - мрамори - „Кричим“.	230, 4
ОБЩИНА СТАМБОЛИЙСКИ, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ		
061001, с. Три водици	пункт за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали	1,787
000243, с. Три водици	База за производство на асфалтови смеси	2,995
061005, с. Три водици	Кравеферма до 50 бр. крави и магазин за хранителни	7,190
с. Три водици	Проект за търсене и проучване на подземни богатства, площ „Калбурун“	630
001234, с. Ново село	Жилищно строителство	1,500
000302, с. Ново село	Фотоволтаич на централа с мощност 5 МВт	158,545
017077, 017089, с. Ново село	Жилищно строителство	4,935
017071, с. Ново село	Жилищно строителство	0,900
017081, 017066, с. Ново село	Жилищно строителство	5,670
017057, 017073, с. Ново село	Жилищно строителство	5,400
017055, 017056, с. Ново село	Жилищно строителство	3,600
501708, с. Ново село	Жилищно строителство	1,530
017069, 017086, 017074, с. Ново село	Жилищно строителство	7,649
017067, 017080, 017097, 017096, 017103, с. Ново село	Жилищно строителство	12,539
001092, 017101, 017099, 017062, 017083, с. Ново село	Жилищно строителство	15,322
017076, 017098, 017104, 017082, с. Ново село	Жилищно строителство	10,588
012086, 012101, с.Ново село	Жилищно строителство	16,938
012053, с. Ново село	Жилищно строителство	1,530
012006, с. Ново село	Жилищно строителство	3,600
012099, с. Ново село	Жилищно строителство	25,847
012055, с. Ново село	Жилищно строителство	1,350
012033, с. Ново село	Жилищно строителство	2,056
012044, с. Ново село	Жилищно строителство	4,499

012049, с. Ново село	Жилищно строителство	2,004
0120741 с. Ново село	Жилищно строителство	2,678
012012 012035 012102 012068, с. Ново село	Жилищно строителство	13,001
012007 012222 012054 012104 012046 012042, с.Ново село	Жилищно строителство	19,050
012005, с. Ново село	Жилищно строителство	1,530
012085, 012097, с. Ново село	Жилищно строителство	
001277, с. Ново село	Жилищно строителство	1,500
012026, 012003, 012010, 012063, 012030, с. Ново село	Жилищно строителство	16,411
012028, с. Ново село	Жилищно строителство	7,942
012096, с. Ново село	Жилищно строителство	19,533
012098, с. Ново село	Жилищно строителство	10,493
012038, 012047, 012050, 012052, 012100, с. Ново село	Жилищно строителство	13,761
012106, с. Ново село	Жилищно строителство	24,334
ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК		
025118, гр. Пазарджик	Изграждане на шоу-рум за нови автомобили и автосервиз	4,501
062001, гр. Пазарджик	Изграждане на производствено - техническа база за производство на бетонови и стоманобетонови изделия, два бетонови възела и складова база	90.241
025113, гр. Пазарджик	Търговия, услуги и складова база	8,750
025029, гр. Пазарджик	Търговия, услуги и складова база за промишлени стоки	6,589
025112, Пазарджик	Търговия, услуги и складова база за промишлени стоки	5,091
025111, Пазарджик	Търговия, услуги и складова база за промишлени стоки	5,091
025072, гр. Пазарджик	Търговия, услуги и складова база	10,913
025113, Пазарджик	Търговия, услуги и складова база	5,090
55155.25.72, 55155.25.113 55155.25.114, 55155.25.115 55155.25.116, 55155.25.29 55155.25.117, Пазарджик	Съхранение на селскостопанска продукция	54,602
55155.25.48 55155.25.50, гр.Пазарджик	Трайно насаждане от ябълки	31.8
55155.25.27, гр. Пазарджик	Оризище	59,11
отдел 259, ДГС Пазарджик	Залесяване с хибридни тополи	-
с.Мирянци, гр. Пазарджик	Разширение на ПСОВ за отстраняване на биогенни елементи-азот и фосфор, рехабилитация и разширяване на ВиК	-

	мрежата на гр.Пазарджик и трасета по уличната мрежа на гр.Пазарджик	
Селата Хаджиево Огняново и Мирянци	Изграждане на канализационни мрежи, реконструкция на водопроводните мрежи	-
с.Огняново,	Цялостен работен проект за търсене и проучване на подземни богатства-строителни материали в площ „Орешака“	770
134036, с.Огняново	Хотел с ресторант	3
Масиви с номера 135, 136, 137, 138, 139, 171, 172 и 173, с.Огняново	Капкова поливна система на лозов масив	33.9567
Масиви с номера 135, 136, 137, 138, 139, 171, 172 и 173, с.Огняново	Капкова поливна система на лозов масив	108.8421
с.Огняново	Ремонт на съществуваща електропроводна линия 110 М - ВЛ 110 М „Дебращица“	-
134036, с.Огняново	Хотел с ресторант	3
130005, с.Огняново	Жилищно строителство	9,556
110016, с.Огняново	Разширение на пазар на производител	22,426
УПИ-68, с.Огняново	Сград за обработка на плодове и зеленчуци	1.600
000642, 912032с.Огняново	Трасе на подземен ел.провод за захранване на ПИ 07032 с дължина 262 м	-
912032, 912028, с.Огняново	Краварник за отглеждане на 50 крави	2
100008, с.Огняново	Производство, съхранение и преработка на селскостопанска продукция	13.576
с. Хаджиево	Почистване коритото на река Марица чрез изземване на речен остров	-
с. Хаджиево и с. Мирянци	Полагане на НВРЕ тръби и оптичен кабел	-
с. Хаджиево	Добив на строителни материали - баластра(пясък и чакъл) в находище „Алчака -	246,4
231023, с. Хаджиево	Горскостопанска програма- извеждане на гола сеч на хибридна топола	4
232010, с. Хаджиево	Горскостопанска програма- извеждане на гола сеч на хибридна топола	3
231009, с. Хаджиево	Горскостопанска програма- извеждане на гола сеч на хибридна топола	3,5
232009, с. Хаджиево	Горскостопанска програма- извеждане на гола сеч на хибридна топола	6,5
199002, с. Хаджиево	Горскостопанска програма- извеждане на гола сеч на хибридна топола	3.003
000540, с.Главиница	Инсталация за превръщане па отпадъци в Енергия	50
107003, с.Главиница	Паркинг	6.987
111009, с.Главиница	МВЕЦ на регулирани води в участък след	3,305

	долен изравнител на ВЕЦ „Алеко“ „Каратопрак“	
012001, с.Синитово	Изграждане на оранжерия	3,439
008002, с.Синитово	Складова база за селскостопанска продукция	1,500
062001, с.Синитово	Изграждане на фотоволтаична система	922,032
007100, 007031, с.Синитово	Трасе на подземен ел. за захранване на поземлен имот 07031 с дължина 204.62 м.	-
село Мирянци и село Синитово	Изземване на инертни материали от р.Марица	-
010015, с. Мирянци	Рибарник с рециркулационна система	112,276
018008 018044 020002, с. Мирянци	Стопанска сграда-навес и трасе на захранващ електропровод	-
018015, с. Мирянци	Складова и ремонтна база за селскостопански машини и съоръжения	4.5
190002, с.Говедаре	Рибарник и навес	104,416
206011, с.Говедаре	Горскостопанска програма- извеждане на гола сеч	-
206013 и 206014, с.Говедаре	Горскостопанска програма- извеждане на гола сеч	25
048014,с.Ал.Константин ово	Многофункционална сграда за търговия, услуги и складова дейност	0.720
с.Ал.Константиново	Трасе на оптичен кабел	-
048014, с.Алеко Константиново	Търговия и услуги, складова дейност за промишлени стоки - ново строителство	8,750
с.Алеко Константиново	Изграждане на регионално депо за отпадъци от девет общини	-
с.Алеко Константиново	Подземна кабелна линия 20kV и водопровод	-
048014, с.Алеко Константиново	Многофункционална сграда за търговия, услуги и складова дейност	0.720
025002, с.Мало Конаре	Плодохранилище	2,037
ОБЩИНА БРАЦИГОРО, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК		
с. Исперихово, с. Козарско, с. Жребичко	Ремонт и възстановяване на съществуваща пътна мрежа	-
с. Исперихово, с. Козарско, с. Жребичко	Ремонт и възстановяване на път с. Исперихово - с. Козарско - с. Жребичко от км 0+00 до км 9+500	-
118014, с. Исперихово	Кравеферма до 20 бр. крави	-
000450, с.Исперихово	Разполагане на радиосъоръжения е за пренос па интернет	0,1
000517, с.Исперихово	Кравеферма	2,080
118014, с.Исперихово	Изграждане на водопровод и подземен ел.провод	-
010001, 039001, 039003,	Засаждане и отглеждане на биометод на	200

039004, 039008, 039009, 039011, 040003, 040004, 039015, 029019, 087001, 088005, 088004, 088003, 047017; 116006, 051020, с.Исперихово	трайни насаждения	
000329, 000330, 000395, с.Исперихово, Бяга	План за почистване на корекцията на река Стара река от дървесна и храстова растителност	-
000692,000717, 000291, 290291, 000395, 000287, с.Бяга	Изграждане на подземен електропровод	-
025114, с. Бяга	Търговия и услуги, складова база за промишлени стоки	10,915
008017, 009001, с.Козарско	Създаване на 47 декара овощно насаждение - праскови	47.00
ОБЩИНА ПЕЩЕРА, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК		
521029, с.Капитан Димитриево	Пречиствателна станция за отпадни води	1,990
240009, с.Капитан Димитриево	ПУП-ПРЗ за канализационна помпена станция	2,019
с. Капитан Димитриево - Стопански двор(XXXI)	Гаражна площадка за домуване на товарни автомобили	3,310
000564, 521029 с. Капитан Димитриево	Трасе на въздушно- кабелен преход - 861 м.	-
УПИ-Ш-381, кв.2с. Капитан Димитриево	Преустройство, реконструкция и престрояване на съществуваща сграда	-
000219, с.Капитан Димитриево	Изграждане на ферма за отглеждане на 1500 крави и 1500 телета	63.683
с.Капитан Димитриево	Трасе на оптична кабелна линия -2584 м	
074075, с.Радилово	Базова станция PAZO035 GSM UMTS и последвало дооборудване	
240013, 240009, с.Радилово	Трасе на подземен ел. провод средно напрежение за помпена станция	
125011, с.Радилово	Създаване на условия за развитие и осъществяване на дейността „Конна езда“	2.250
240014, с.Радилово	Изграждане на фундамент и монтаж на стълб в оста на ВЛ 20 ^"Кътевица"	0,036
		2 454.788

Таблица 4. Инвестиционни предложения, планове и програми, засягащи територията на защитена зона BG0000254 „Бесапарски възвишения " към 20.11.2014 г.

ИМОТ / ЗЕМЛИЩЕ	ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ПЛАН, ПРОГРАМА	ЗАСЕГНА ТА ПЛОЩ (ДКА)
ОБЩИНА КРИЧИМ, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ		
гр. Кричим	Кариера за добив на мрамори	230
ОБЩИНА СТАМБОЛИЙСКИ, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ		
001092 017101 017099 017062 017083, с. Ново село	Жилищно строителство	14,722
017057, с. Ново село	Жилищно строителство	5,400
012086, 012101, с. Ново село	Жилищно строителство	16,938
012053, с. Ново село	Жилищно строителство	1,530
012006, с. Ново село	Жилищно строителство	3,600
012074 с. Ново село	Жилищно строителство	2,678
012012, с. Ново село	Жилищно строителство	2,046
012005, с. Ново село	Жилищно строителство	1,530
012026, 012003, 012010, 012063, 012030, с. Ново село	Жилищно строителство	16,411
012028, с. Ново село	Жилищно строителство	7,942
012106, с. Ново село	Жилищно строителство	13,761
012038, 012047, 012050, 012052, 012100, с. Ново село	Жилищно строителство	24,334
ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК		
Масиви с номера 135, 136, 137, 138, 139, 171, 172 и 173, с.Огняново	Капкова поливна система на лозов масив	33.9567
ОБЩИНА БРАЦИГОРО, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК		
000450, с.Исперихово	Разполагане на радиосъоръжени е за пренос на интернет	0,1
000525, с.Исперихово	Цех за бетонни изделия	-
118014, с.Исперихово	Изграждане на водопровод и подземен ел.провод	-
010001, 039001, 039003, 039004, 039008, 039009, 039011, 040003, 040004, 039015, 029019, 087001, 088005, 088004, 088003, 047017; 116006, 051020, с.Исперихово	Засаждане и отглеждане на биометод на трайни насаждения	200
с. Бяга	Изграждане на подземен електропровод с дължина 430 м	-
182012, с. Бяга	Изграждане на овцеферма подземен електропровод	-
ОБЩИНА ПЕЩЕРА, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК		
с. Капитан	Осъществяване на годишен технически проект за	6,95

Димитриево	2008 г. за добив на мрамори в находище „Гьоргьовица” кариера Капитан Димитриево.	
000219, с. Капитан Димитриево	Изграждане на ферма за отглеждане на 1500 крави и 1500 телета	63.683
		404.594

ПУП-ПРЗ устройва обща площ от **200,332 дка**, попадаща изцяло в границите на защитена зона BG0002057 "**Бесапарски ридове**".

При определяне границите на защитена зона BG0000254 „**Бесапарски възвишения**” е бил налице изявен стремеж за следване контура на обработваемите земи и невключването им в нея, при което с минимални отклонения двата контура съвпадат. Така в границите на защитената зона попадат части от имотите разположени северно от асфалтовия път и целите имоти разположени южно от пътя. Попадащите площи в зоната са посочени в следващата таблица:

№ по ред	№ на имот	Площ на имота, кв.м	Площ попадаща в защитена зона „Бесапарски възвишения”, кв.м
1	012096	19 533	1 730
2	012030	4 193	388
3	001222	4 000	65
4	012085	4 500	1 541
5	012086	3 600	3 393
6	012098	10 493	944
7	012101	13 338	276
8	012106	13 761	2 397
9	012074	2 678	528
10	012053	1 530	1 498
11	012052	1 350	1 184
12	012050	9 900	6 696
Общо северно от пътя		88 876	20 640
13	012005	1 530	1 530
14	012006	3 600	3 600
15	012028	7 942	7 942
16	012007	5 400	5 400
17	012010	1 800	1 800
18	012012	2 046	2 046
Общо южно от пътя		22 318	22 318
Общо засегнати площи		111 194	42 958

В границите на защитена зона BG0000254 „**Бесапарски възвишения**” попадат общо **42,958 дка** от разработваните площи с ПУП-ПРЗ.

Съгласно Заповед № РД-786/29.10.2008 година на Министъра на околната среда и водите площта на защитена зона BG0002057 **"Бесапарски ридове"** е **147650,525 дка**. Така оценяваният ПУП-ПРЗ засяга площно **0.136%** от нея.

По Стандратен Натура 2000 формуляр площта на защитена зона BG0000254 **„Бесапарски възвишения“** е **67 430.60 дка**. Оценяваният ПУП-ПРЗ засяга площно **0.064%** от нея.

Без разглеждания ПУП-ПРЗ всички останали планове, програми и инвестиционни предложения засягат 2 454.788 дка от защитената зона за дивите птици и 404.594 дка от зоната за местообитанията. Заедно с настоящия план засягат в по-голяма или по-малка степен общо 2 655.120 дка от защитена зона **„Бесапарски ридове“** или **1.798%** от нея.

Защитена зона **„Бесапарски възвишения“** се засяга общо на 447.555 дка или на **0.664 %**.

Реалната ситуация е далеч по-благоприятна. Пазарната и търговска конюктура не предполагат реализацията на мащабните фотоволтаични централи в землищата на село Синитово, община Пазарджик, заемаща 922.032 дка и село Ново село, община Стамболийски (158,545 дка), Ферма за отглеждане на 1500 крави и 1500 телета в землището на село Капитан Димитриево, община Пещера не предполага промяна предназначението на всички 63.683 дка, а складовете за съхранение на селскостопанска продукция няма да се разпрострат на над 150 дка застроена площ. До момента не е разгърнато мащабно жилищно строителство в защитените зони, въпреки упоменатите и включени в баланса няколко процедури, а кариерните дейности в болшинството случаи разглеждат доразработката на обекти, разкрити в миналото. Така и за защитена зона "Бесапарски ридове" общото площно засягане при хипотетичната реализация на всички останали инвестиционни предложения, планове и програми се реализират е в рамките на около 1%. Това е около границата, лимитираща слабо развитие на инвестиционните процеси.

По принцип кумулативни въздействия могат да се очакват от дейности в по-ограничен периметър с оценявания ПУП – землищата на селата Ново село, Три водици, Куртово Конаре и Исперихово. Те заемат 245.334 дка от защитена зона „Бесапарски ридове“ или **0.166%** от нея и 110.890 дка от Защитена зона „Бесапарски възвишения“ или **0.164%** от нея. От значение са и дейностите в разглежданите землища от източници извън зоните.

Липсват крупни промишлени обекти, а реализацията на инфраструктурните имат ограничен, епизодичен и краткотраен характер и не

може да се очаква кумулативно въздействие върху ключовите елементи на зоните.

Наслагване на антропогенното натоварване очакваме от трафика на автомобилния транспорт, обслужващ устройваните УПИ и от асфалтовия път между селата Ново село и Исперихово, което може да доведе до отдръпване на целеви видове към вътрешността на зоните.

Бъдещата реализация на дейностите, чията основа е настоящото устройване на територията чрез ПУП-ПРЗ, е пространствено и времево отдалечена във времето от останалите инвестиционни предложения, планове и програми и не можем да очакваме значими кумулативни въздействия върху природните местообитания, видовете и техните местообитания, предмет на опазване в двете защитени зони.

3. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ПЛАНА, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.

Цялата устройвана с ПУП-ПРЗ площ, е възстановена като земеделска земя по ЗСПЗЗ с начин на трайно ползване „нива“, традиционно използвана като такава в миналото. След известен период на запустяване понастоящем земите са обаботваеми. Липсват естествени и полуестествени тревни формации.

Планът определя бъдещата урбанизация на земите. В този смисъл увеличаването на човешкото присъствие в защитените зони неминуемо ще доведе до увеличаване и на безпокойство на дивите животни. Степента на неблагоприятни въздействия върху зоните обаче за повечето видове са по-скоро потенциални и с ниска степен на вероятност (0-3) по 10-степенна скала на оценка, представена в Таблица 5.

Таблица 5. Оределяне степента на въздействието спрямо стандартните показатели.

Оценка	Критерии
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия

3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.

Възприети са следните четири степени на въздействие в зависимост от баловите оценки:

0 - няма въздействие;

от 1 до 3 - слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;

от 4 до 6 - средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване;

от 7 до 10 - значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки;

По-голямата част от въздействията са свързани чак с евентуалната строителната фаза и бъдеща експлоатация, съчетани с въздействието на вече съществуващите обекти. Част от категориите дейности оказват **пряко въздействие** върху екосистемите и видовете.

Такива са текущата урбанизация (преди всичко застрояването), замърсяването на водите, разораване на постоянно затревени площи, функциониране и разширяване на кариери, лова и браконьерството. В зависимост от тяхната интензивност, те могат в различна степен да доведат до унищожаване или увреждане на хабитати, смъртност на индивиди и прогонване от техни местообитания. В конкретният случай, разглежданата територия се намира в

район със засилено дългогодишно антропогенно натоварване вследствие близостта до населеното място, кариерата и сметището на селото и използването на терените като земеделски земи. Това е дало възможност на видовете с висока екологична пластичност да се адаптират в някаква степен към човешкото присъствие, а стенобионтните видове да се оттеглят от района. По тази причина не се очаква да настъпи фрагментиране на местообитания на ключови за зоната видове, тъй като поради човешкото присъствие, тези видове не се срещат постоянно в района.

Друга част от дейностите имат по-скоро **косвен ефект** върху биоразнообразието в защитените зони. Такива са изграждането и експлоатацията на линейната инженерна инфраструктура, замърсяването на въздуха и терените с отпадъци, звуковото натоварване, прокарването на маршрути в природни територии и др. Изразяват се предимно в безпокойство на животните, и нарастване на риска от възникване на инцидентни замърсявания и пожари.

Преки въздействия:

> Унищожаване на природни местообитания.

В момента върху площта на имотите липсва естествена дървесна и храстова растителност. Същите са разорани. На територията на имотите липсват природни местообитания от Приложение №1 на Закона за биологичното разнообразие, което изключва възможността от пряко унищожаване.

> Фрагментиране на местообитания. Не се очаква да настъпи фрагментиране на консервационно значими природни местообитания тъй като такива липсват на територията на имотите.

Това въздействие за животинските видове е възможно да се прояви по време на строителните дейности, но тъй като имотите са в периферията на зоните, а орният характер на земята не предполага наличие на местообитания на целевите видове не очакваме въздействие.

Косвени въздействия:

> Влошаване качеството на природните местообитания

Това въздействие е възможно да се появи по време на строителството и експлоатацията, в аспект утъпкване на местообитанията в резултат на навлизане на хора, животни или МПС, замърсяване с отпадъци.

То може да се избегне при стриктно спазване на законовите изисквания, приетите мерки за предотвратяване на отрицателните последици и отговорно отношение на строителите и ползвателите на обектите. В рамките на

строителните дейности се очаква то да бъде **локално, временно и обратимо**. При експлоатацията на обектите се очаква увеличаване на човешкото присъствие, което може да доведе до прогонване на индивиди. Това въздействие е слабо вероятно, тъй като площадката се намира в район със засилено дългогодишно антропогенно влияние и реализацията на обектите няма да го увеличи съществено.

> Безпокоене на целеви животински видове.

Това въздействие по време на строителството може да възникне вследствие шумовото натоварване при работата на строителната техника и при транспорта. Въздействието е временно и обратимо и може да доведе до временни миграции. След приключване на строителството се очаква преустановяването му. Негативното въздействие от него може да се смекчи при извършване на строителството извън активния размножителен период.

По време на експлоатацията на обектите това въздействие се очаква да се намали, но за много видове повишеното присъствие на хора през всички сезони, ще доведе до постоянно и дълготрайно въздействие, като силата му ще зависи от екологичните характеристики и поведенчески особености на видовете. Основна причина ще е „шумовото замърсяване“. Тъй като ПУП – ПРЗ ще се реализира в антропогенно натоварен район, животинските видове, които го обитават са привикнали към човешкото присъствие и шума, поради което реализацията на инвестиционните предложения в този аспект няма да окаже съществено негативно въздействие върху целевата фауна.

Безпокойство би могло да причини и т.нар. "светлинно замърсяване", което е резултат от осветлението на сградите, фарове на автомобилите и др.

Това въздействие се очаква да окаже влияние главно върху нощно активните целеви животински видове.

При обобщаването на вероятните видове въздействия, произтичащи от последващите фази на реализация на ПУП-ПРЗ, се отчита връзката им с:

- > обхват по отношение местоположението им спрямо защитените зони;
- > на коя фаза от изпълнение на плана е вероятно да възникнат;
- > дълготраен или временен ефект върху местообитанията и видовете;
- > по отношение времетраенето на въздействията дали те са постоянни, краткосрочни, периодични, инцидентни (не се предполага задължително да възникнат);
- > с кои други въздействия на други планове, инвестиционни предложения или програми имат комбинирано влияние върху даден параметър за

благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията. Оценяват се връзките между преките въздействия като ще се оценява комбинираният ефект върху тях.

> какви други планове, програми и инвестиционни предложения биха могли да имат кумулативен ефект.

Таблица 6. Възможни видове въздействия при последващите фази на реализация на ПУП-ПРЗ.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ	ОБХВАТ	ФАЗА, ТРАЙНОСТ, ПЕРИОДИЧНОСТ	ВЪЗМОЖНИ КОМБИНИРАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ	ВЪЗМОЖНИ КУМУЛАТИВНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ
пряко унищожаване на местообитания	В рамките на зоните	Строителство - краткотрайно, временно безпокойство, обратимо	Увреждане качеството на съседни местообитания при експлоатация поради: <ul style="list-style-type: none"> • прогонване на индивидите заради шумово и светлинно замърсяване и/или засилено човешко присъствие; • унищожаване или увреждане на хабитати, смъртност на индивиди и прогонване от техните местообитания- (унищожаване по време на строителството-замърсяване на водите, лова, браконьерството); 	Изграждаща се нова и друга (вкл. специални зони) инфраструктура, застрояване
фрагментация на местообитания	В рамките на зоните	Строителство и експлоатация - обратимо, временно, краткотрайно; Върху птиците незначително	<ul style="list-style-type: none"> • прогонване на индивидите заради шумово и светлинно замърсяване и/или засилено човешко присъствие; • унищожаване на местообитания на нощно активни видове; • временно безпокойство; 	Съществуваща и друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване
смъртност на индивиди	В рамките на зоните/ извън зоните (фрагментационен ефект)	По време на строителството - временно безпокойство, по време на експлоатацията-незначително;	<ul style="list-style-type: none"> • Фрагментиране на консервативни видове не се очаква; • За птиците незначително; 	Съществуваща и друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване
прогонване на животни заради засилено човешко присъствие и	В рамките на зоните (влошаване качеството на местообитанията и фрагментация)	Строителство/ експлоатация Негативно въздействие Временно безпокойство	Не се очаква комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията,	Съществуваща и изграждаща се друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване
инженерни прегради за нормалното	В рамките на зоната	Строителство/ експлоатация краткосрочно	Не се очаква комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията	Съществуваща и друга (вкл. специална) инфраструктура,

функциониране на местообитанията				
		Постоянно	ключови местообитания; фрагментация и изолиране на малки парчета местообитания)	застрояване
шумово замърсяване	В рамките на зоните/ извън зоните (фрагментационен ефект на биокоридорите)	Строителство/експлоатация - Временно безпокойство, краткотрайно, обратимо Експлоатация— постоянно и дълготрайно за някои	Незначително въздействие върху качеството на местообитанията на консервативно значими видове.	Съществуваща и изграждаща се друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване,
светлинно замърсяване	(отблъскване и безпокойство на животни или обратното привличане	Експлоатация - очаква се да окаже влияние при нощно активните видове	Незначително	Съществуваща и изграждаща се друга(вкл. специална) инфраструктура, застрояване,
пресушаване на влажни зони	Унищожаване на хранителен ресурс и подходящи места за хранене/ почивка	Строителство/ експлоатация незначително	Незначително.	Съществуваща и изграждаща се друга(вкл. специална) инфраструктура, застрояване,
нарушаване на водния баланс	Унищожаване на хранителен ресурс и подходящи места за хранене/ почивка, гнездови биотопи	Експлоатация - няма въздействие	На терена няма водоеми	Съществуваща и изграждаща се друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване, Поливно земеделие
замърсяване на водите	Влошаване на хранителната база на птиците	Експлоатация Локално, средносрочно или дългосрочно, обратимо след премахване на въздействието	С нарушаване на водния баланс, изхвърляне на отпадъци, незначително за местообитанията	Съществуваща и изграждаща се друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване.Използване на химични препарати в земеделието
изхвърляне на отпадъци	Влошаване на хранителната база на птиците и качеството на местата за хранене, почивка, гнездене	Строителство/ експлоатация Локално, средносрочно или дългосрочно, обратимо след премахване на въздействието	С нарушаване на водния баланс, замърсяване на водите, незначително за местообитанията;	Съществуваща и изграждаща се друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване,

повишена опасност от пожари	В рамките на зоните	Строителство/ експлоатация Временно Инцидентно	Може да доведе до временно (възстановимо) увреждане на местообитанията	Съществуваща и друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване,
опасност от инциденти замърсявания при аварии в изградена та инфраструктура	В рамките на зоната	Експлоатация Временно Инцидентно	Може да доведе до временно (възстановимо) увреждане на местообитанията	Съществуваща и друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване,
Нахлуване на чужди видове в природните местообитания	В рамките на зоната	Строителство и експлоатация Дълготрайно Постоянно		Съществуваща и друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване,
увреждане възможността за устойчиво природосъобразно развитие на защитените зони	В рамките на зоната	Експлоатация Дълготрайно Постоянно	Увреждане на ландшафта;	Съществуваща и друга (вкл. специална) инфраструктура, застрояване,

Връзката между елементите на строителство и експлоатация като фази на последваща реализация на ПУП-ПРЗ, които самостоятелно или в комбинация с други ППП/ИП могат да окажат въздействие върху ЗЗ „Бесапарски възвишения“ и ЗЗ „Бесапарски ридове“ са отразени в Таблица 7.

Таблица 7. Връзка между елементите на строителство и експлоатация като фази на последваща реализация на ПУП-ПРЗ, възникващите от тях въздействия с потенциално отражение върху местообитанията и видовете, както и оценка на възможността тези въздействия да бъдат оценени на този етап на планиране и необходимостта от условия за следващите етапи на планиране.

Елементи на последващите фази на ПУП-ПРЗ	Потенциални въздействия	Етап на планиране и оценка на въздействията
Строителство на сгради, съоръжения, инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> • временно безпокоичество на видовете, смущаване и преместване в съседни имоти, където екологичните условия са сходни; • не се очаква да настъпи фрагментиране на консервационно значими природни местообитания на ключови за зоната видове тъй като тези видове не се срещат постоянно в района, липсват такива на територията на имотите; • фрагментацията на птиците не е силно изразена; • увреждане на ландшафта, очакват се промени основно при оформянето на застроените 	Оценка на въздействията на този етап от планиране, условия за изпълнение на следващият етап от планиране

	<p>площи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • смущаване и преместване на животните заради засилено човешко присъствие в съседни имоти , където екологичните условия са сходни; • замърсяване със строителни и твърди битови отпадъци ; • утърпяване на местообитания; 	
<p>Съпътстващи инженерни съоръжения - ПСОВ, инфраструктура за обратни води, изграждане на В и К мрежа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • временно безпокойство на видовете, смущаване и преместване в съседни имоти, където екологичните условия са сходни; • фрагментацията на птиците не е силно изразена; • увреждане на ландшафта, очакват се промени основно при оформянето на застроените площи (само 40% от площта); • увреждане на съседните местообитания не се очакват на ключови за зоната видове тъй като тези видове не се срещат постоянно в района , липсват такива на територията на имотите и строителните работи ще се концентрират само в рамките на площадката в която ще се изпълняват; • смущаване и преместване на животните заради засилено човешко присъствие в съседни имоти , където екологичните условия са сходни; • замърсяване със строителни и твърди битови отпадъци ; • утърпяване на местообитания 	<p>Оценка на въздействията на този етап от планиране, условия за изпълнение на следващият етап от планиране</p>
<p>Временни строителни площадки и съоръжения, строителни дейности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • временно безпокойство на видовете. не се очаква да настъпи фрагментиране на консервационно значими природни местообитания тъй като липсват такива на територията на имотите; • фрагментацията на птиците не е силно изразена; • увреждане на съседните местообитания не се очакват на ключови за зоната видове тъй като тези видове не се срещат постоянно в района, липсват на територията на площадките и строителните работи ще се концентрират само в рамките на площадката в която ще се изпълняват; увреждане на ландшафта, очакват се промени основно при оформянето на застроените площи, (само 40% от площта); смущаване и преместване на животните; • заради засилено човешко присъствие в съседни имоти, където екологичните условия са сходни; • шумово замърсяване, то е временно и обратимо (безпокойство и прогонване на животни) ; • въздушно замърсяване (повлияване на растителните видове и растителните съобщества - физиологични и биохимични реакции на замърсяването на ниво организъм. 	<p>Условия за изпълнение на следващият етап от планиране.</p>
<p>Увеличен антропогенен натиск при</p>	<ul style="list-style-type: none"> • шумово замърсяване (безпокойство и прогонване на животни); 	<p>Оценка на въздействията на този етап от</p>

експлоатацията на обектите	<ul style="list-style-type: none"> • светлинно замърсяване вследствие осветителните съоръжения; • фрагментацията на птиците не е силно изразена; • смуцоване и преместване на животните заради засилено човешко присъствие в съседни имоти, където екологичните условия са сходни; • повишена опасност от пожари (изхвърляне на фасове и др); • опасност от инцидентни замърсявания при аварии в инфраструктурата; • замърсяване на водите и терените с отпадни води и отпадъци, генерирани от жилищните сгради; • прогонване на индивидите (слабо вероятно поради засиленото антропогенно въздействие); • не се очаква значително повишаване на негативното влияние върху защитените зони 	планиране, условия за изпълнение на следващият етап от планиране
Депониране на излишни материали в резултат от строителството	<ul style="list-style-type: none"> • локално, временно и обратимо; 	Условия за изпълнение на следващият етап от планиране
Озеленителни и рекултивационни дейности	<ul style="list-style-type: none"> • всички терени извън застрояването ще бъдат запазени близки до сегашния си вид; 	Условия за изпълнение на следващият етап от планиране
Поддържане на зелени площи чрез поливане, наторяване	<ul style="list-style-type: none"> • опасност от промяна на водния режим и акумулация на биогени 	Условия за изпълнение на следващият етап от планиране

Подробният устройствен план за промяна предназначението на земеделски имоти №№ 012003, 012005, 012006, 012007, 012010, 012012, 012026, 012028, 012030, 012033, 012035, 012038, 012042, 012044, 012046, 012047, 012049, 012050, 012052, 012053, 012054, 012055, 12063, 012064, 012068, 012074, 012085, 012086, 012096, 012097, 012098, 012099, 012100, 012101, 012102, 012104, 012106, 011222 с обща площ 200,332 дка, землище на село Ново село, община Стамболийски, устройва зона за „Жилищно строителство“ с еднофамилни нискоетажни жилищни сгради и сгради за обслужващи дейности. Разположени са в местността „Припекало“ в непосредствена близост до регулационните граници на селото. Обхваща нископродуктивни ниви с ниска категория, заети от агроценози, в които съставът на растителността е предопределен от човека и не представляват естествено природно местообитание или находище на някой от целевите видове, предмет на опазване в защитените зони. Околните имоти също са обработваеми земеделски земи, в които поради ползването им по предназначение не са се съхранили и няма условия за формиране на трайна и постоянна естествена тревна растителност.

4.ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 има за цел да гарантира дългосрочно запазване на типове природни местообитания и популации на видове, които са с европейска значимост.

Имотите по Картата на възстановената собственост на село Ново село, община Стамболийски, обект на ПУП-ПРЗ попадат цялостно или частично в две защитени зони.

4.1. Защитена зона "Бесапарски ридове" (BG0002057).

Защитена зона „Бесапарски ридове“ (код BG0002057) е обявена със Заповед № РД-786/29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ бр. 106/2008 г. /

> Описание

Бесапарските ридове са разположени в югозападната част на Тракийската низина в близост до град Пазарджик в подножието на Родопите. Мястото обхваща ниски варовити безлесни хълмове и съседните открити пространства на запад до пътя за Пещера, на изток до река Въча. Северна граница е река Марица, а южната преминава през землищата на селата Радилово, Бяга и Козарско и достига до град Кричим. На територията на мястото попадат и рибарниците до село Триводици. Бесапарските ридове са с надморска височина между 350 и 536 м. Около 90% от територията им е заета от калцифилни и топлолюбиви тревни съобщества и обработваемите площи. Има отделни петна широколистни и смесени гори. Най-разпространените тревни съобщества са доминирани от белизма /*Dichanthium ischaetum*/, поради факта, че видът е много издържлив на паша, утъпкване и особено на ерозия. Малък процент от територията е заета от храсти и ниски дървета. Срещат се и изолирани площи със широколистни и смесени гори. Варовитите хълмове се характеризират със специфична растителност, което определя тяхното значение като убежище на редки, ендемични и реликтни видове.

На хълмовете расте един локален ендемичен растителен вид - текирската мишорка /*Gypsophila tekirae*/. От бозайниците, лалугерът /*Spermophilus citellus*/ заслужава особено внимание, тъй като представлява основен хранителен ресурс

за хранещите се тук дневни грабливи птици, някои от които много редки и застрашени.

> Качество и значимост

В Бесепарските ридове са установени 86 гнездящи видове птици, от които 15 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 43 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 2 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 12 вида, в SPEC3 - 29 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 25 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 22 са вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Бесепарските ридове са от световно значение за опазването на застрашения от изчезване на планетата царски орел *Aquila heliaca* и е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за гнездящите тук полска бърбрица *Anthus campestris*, белоопашат мишелов *Buteo rufinus*, ловен сокол *Falco cherrug* и дебелоклюна чучулига *Melanocorypha calandra*. Тъй като мястото предоставя богата хранителна база, то поддържа значителни гнездови популации и на други видове грабливи птици като малкия креслив орел *Aquila pomarina*, орела змияр *Circaetus gallicus*, скалния орел *Aquila chrysaetos*, сокола скитник *Falco peregrinus* и др. Видове, характерни за откритите тревни местообитания, като сивоокия дъждосвирец *Burchinus oediconemus*, къопръстата чучулига *Calandrella brachydactyla* и други също гнездят в района в значителна численост.

> Уязвимост

Бесепарските ридове са разположени в Южния централен район, който е втори в България по гъстота на населението - 70,7 жители/км². Селищата около мястото имат средно над 2100 жители на селище, което показва демографска стабилност. Инфраструктурата е добре развита. Околните райони са обект на непрекъсната урбанизация. Това прави мястото лесно достъпно и подложено на натиск от разнообразни човешки дейности. Бесепарските ридове се характеризират с добро съчетание между запазена природа и традиционни земеделски практики. Добре развити са отглеждането на зеленчуци и култивирани растения, а така също и животновъдството. Има няколко инициативи за земеделски борси, които стимулират парниковото отглеждане на зеленчуци, като се увеличава интереса към биологичното земеделие. В района на Бесепарските ридове, поради климатичните условия, малката надморска височина и големия

процент обработваеми земи само 10% от храната на домашните животни се осигурява чрез паша и косене на естествени пасища. Най-сериозният проблем водещ до загуба на ценни местообитания, е постепенното превръщане на пасищата и ливадите в лозови масиви. Откриването и експлоатацията на кариери за инертни материали е ключов за района фактор, водещ до унищожаване на тревни местообитания. Въпреки че района не е подходящ за залесяване, тази дейност се планира и на практика се осъществява тук. Други заплахи, влияещи отрицателно на качеството на местообитанията са употребата на пестициди в обработваемите земи, както и опожаряването на стърнищата.

Потенциална заплаха както за птиците, така и за местообитанията им е изграждането на ветроенергийни паркове. Такива паркове ще ограничат достъпа на грабливите птици до ловните им територии и ще са причина за гибелта им. Практиката в Испания показва напълно изчезване на уязвими видове птици от техните гнездови територии след построяването на ветрови генератори. Изсичането на дървесната и храстовата растителност по бреговете на Марица, залесяването с неприсъщи за района видове и изграждането на пясъчни кариери влошава местообитанията, които са важни за малкия корморан и за други видове привързани към тях. Обща заплаха за грабливите птици е прякото избиване на лалугера, който е основен хранителен ресурс, и унищожаване на местообитанията му. Преки заплахи за птиците са браконьерството (вземането на малки и на яйца от гнездата на грабливите птици, отстрелване на грабливи птици), безпокойство в следствие на делта- и парапланеризъм, горско-стопански дейности през гнездовия период, движение с моторни превозни средства (включително т.нар. "off road") и други.

> Предназначение на обекта

По-малко от 1% от територията на Бесепарските ридове е поставена под законова защита съгласно националното природозащитно законодателство. Около 35% от територията е определена за КОРИНЕ място през 1998 г., поради европейското и значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни. През 2005 година територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място.

> Защитената зона се създава с цел:

- Опазване и поддържане на местообитанията на описаните по-долу застрашени видове птици съгласно чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие, по време на гнездене и миграция за постигане на техния благоприятен природозащитен статус;

- Поддържане на типове местообитания (псевдостепни тревни съобщества на варовити терени), важни за опазването на застрашените видове птици и на други консервационно значими видове и съобщества;

- Възстановяване и поддържане на естествените крайречни гори по поречието на Марица и естествения характер на реката за осигуряване на благоприятни условия за малкия корморан и земеродното рибарче;

- Възстановяване на местообитанията разрушени в резултат от добива на строителни и инертни материали;

- Осигуряване на защита на уязвимите места от ключово значение за видовете, обект на опазване;

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване;

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

> Със заповедта за обявяване на ЗЗ са въведени следните забрани:

1. Премахването на характеристики на ландшафта - синори и единични и групи дървета при ползването на земеделските земи като такива;

2. Залесяването на ливади, пасища, мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

3. Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;

4. Разкриване на нови кариери за добив на подземни богатства с изключение на такива, за които има стартирала процедура за предоставяне на разрешение за търсене и/или проучване, издадено разрешение за търсене и/или проучване; регистрирано търговско откритие, стартирала процедура за предоставяне на концесия или предоставена такава;

> Видове, обект на опазване:

Съгласно Заповед № РД-786 от 29 октомври 2008 на МОСВ видовете птици, предмет на опазване в защитената зона са общо 34 по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:

- видове по чл.6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:

1. Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*);

2. Черен щъркел (*Ciconia nigra*);

3. Бял щъркел (*Ciconia ciconia*);
  4. Орел змияр (*Circaetus gallicus*);
  5. Тръстикова блатар (*Circus aeruginosus*);
  6. Малък креслив орел (*Aquila pomarina*);
  7. Скален орел (*Aquila chrysaetos*);
  8. Малък орел (*Hieraaetus pennatus*);
  9. Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*);
  10. Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*);
  11. Царски орел (*Aquila heliaca*);
  12. Сокол скитник (*Falco peregrinus*);
  13. Ловен сокол (*Falco cherrug*);
  14. Турилик (*Burhinus oedicnemus*);
  15. Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*);
  16. Синявица (*Coracias garrulus*);
  17. Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*);
  18. Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*);
  19. Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*);
  20. Горска чучулига (*Lullula arborea*);
  21. Полска бърбрица (*Anthus campestris*);
  22. Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*);
  23. Черночела сврачка (*Lanius minor*);
  24. Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*);
  25. Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);
- видове по чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие:**
1. Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*);
  2. Голям ястреб (*Accipiter gentilis*);
  3. Малък ястреб (*Accipiter nisus*);
  4. Обикновен мишелов (*Buteo buteo*);
  5. Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*);
  6. Сокол орко (*Falco subbuteo*);
  7. Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*);
  8. Пчелояд (*Merops apiaster*);
  9. Брегова лястовица (*Riparia riparia*);

Статус на видовете, включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС по стандартен Natura 2000 формуляр.

Описание на всички видове птици, отнасящи се до чл.4.1 и 4.2 от Директива 79/409/ЕЕС и на всички животински и растителни видове, изброени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

а. ПТИЦИ, включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС

Код	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна Попул	Миграционна Популация			Оценка			
			Размн	Зиму	Премин	Попул	Опазв.	Изолир	Цял.Оц
A229	<i>Alcedo atthis</i> Земеродно рибарче	1-12р				С	В	С	С
A231	<i>Coracias garrulus</i> Синявица		1-9р			С	А	С	С
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i> Сирийски пъстър кълвач	15-104р				С	А	С	С
A242	<i>Melanocorypha calandra</i> Дебелоклюна чучулига	100-150р				В	В	С	А
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i> Късопръста чучулига		13-132р			В	А	С	В
A246	<i>Lullula arborea</i> Горска чучулига	3-33р				С	А	С	С
A133	<i>Burhinus oedipnetus</i> Турилик		2-3р			С	В	С	В
A307	<i>Sylvia nisoria</i> Ястребогушо коприварче		10р			С	А	С	С
A403	<i>Buteo rufinus</i> Белоопашат мишелов	15-17р				В	В	С	А
A338	<i>Lanius collurio</i> Червеногърба сврачка		50-70р			С	А	С	С
A255	<i>Anthus campestris</i> Полска бърбица		35-38р			А	В	С	А
A103	<i>Falco peregrinus</i> Сокол скитник		1р			С	А	С	С
A511	<i>Falco cherrug</i> Ловен сокол	1-3р				А	А	С	А
A092	<i>Hieraetus pennatus</i> Малък орел		1р			С	А	С	С
A091	<i>Aquila chrysaetos</i> Скален орел	0-1р				С	А	С	С
A089	<i>Aquila pomarina</i> Малък креслив орел		2-3р			С	В	С	С
A081	<i>Circus aeruginosus</i> Тръстиков блатар	2р				С	В	С	С
A080	<i>Circaetus gallicus</i> Орел змияр		1р			С	А	С	С
A031	<i>Ciconia ciconia</i> Бял щъркел		19-20р			С	А	С	С
A030	<i>Ciconia nigra</i> Черен щъркел		1р			С	В	С	С
A339	<i>Lanius minor</i> ерночела сврачка		15р			С	А	С	С
A404	<i>Aquila heliaca</i> Кръстат (царски) орел	6i				А	А	С	А

б. Редовно срещащи се мигриращи птици, които не са включени в Пр. I на Дир. 79/409/ЕЕС

Код	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна Попул	Миграционна Популация			Оценка			
			Размн	Зиму	Премин	Попул	Опазв.	Изолир	Цял.Оц
A086	Accipiter nisus Малък ястреб	2р				D			
A085	Accipiter gentilis Голям ястреб	1р				D			
A087	Buteo buteo Обикновен мишелов	15-20р				D			
A096	Falco tinnunculus Черношипа ветрушка	10-12р				D			
A099	Falco subbuteo Орко		1-3р			D			
A136	Charadrius dubius Речен дъждосвирец		1-9р			D			
A053	Anas platyrhynchos Зеленоглава патица	1-9р				D			

> Други значими растителни и животински видове, включени в стандартния НАТУРА 2000 формуляр.

Описание на всички други значими растителни и животински видове, когато те са свързани с природозащитата и управлението на обекта.

Текс.група	ИМЕ (на български/ на латиница)	Местна популация	Мотивация
B	Пъдпъдък / Coturnix coturnix	50-100р	C
B	Гургулица/ Streptopelia turtur	10-20р	C
B	Домашна кукумявка/ Athene noctua	14-18р	C
B	Обикновен пчелояд/ Merops apiaster	10-99р	C
B	Зелен кълвач/ Picus viridis	1-3р	C
B	Качулата чучулига/ Galerida cristata	125-130р	C
B	Полска чучулига/ Alauda arvensis	1280р	C
B	Брегова лястовица/ Riparia riparia	350р	C
B	Селска лястовица/ Hirundo rustica	100-1000р	C
B	Червеногръдка/ Erithacus rubecula	1-9р	C
B	Южен славей/ Luscinia megarhynchos	130-1030р	C
B	Черногушо ливадарче/ Saxicola torquatus	1-9р	C
B	Испанско каменарче/ Oenanthe hispanica	5р	C
B	Пъстър скален дрозд/ Monticola saxatilis	1-9р	C
B	Кос / Turdus merula	100-130р	C
B	Голямо черноглаво коприварче/ Sylvia atricapilla	13-130р	C
B	Чавка/ Corvus monedula	10-99р	C
B	Обикновена чинка/ Fringilla coelebs	20-50р	C
B	Зеленика/ Carduelis chloris	13-130р	C
B	Обикновено конопарче/ Carduelis annabina	100-1000р	C

В	<i>Зеленогуша овесарка/ Emberiza cirulus</i>	1-9р	С
В	<i>Черноглава овесарка/ Emberiza melanocephala</i>	60-150р	С
В	<i>Сива овесарка/ Miliaria calandra</i>	350-1850р	С

> Обща характеристика на защитената зона. Класове земно покритие.

Съгласно класификацията на земното покритие, в зоната са включени следните класове:

Класове Земно покритие	% Покритие
Влажни ливади, мезофилни ливади	0
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	5
Друга орна земя	3
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	11
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	44
Иглолистни гори	0
Не-горски райони култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	6
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	3
Смесени гори	0
Сухи тревни съобщества, степи	13
Тресавица, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища	0
Храстови съобщества	6
Широколистни листопадни гори	9
<i>Бесепарски ридове общо покритие</i>	<i>100</i>

> Природозащитен статут на защитената зона и връзката с местата от корине биотипи

с Категории защитени територии на национално и регионално ниво

Код	Категория	% Покритие
BG00	Няма друг природозащитен статут	99.00
BG06	Защитена местност	1.00

с Връзка на зоната с територии с друг природозащитен статут обявени на национално или регионално ниво

Код	Име	Категория	T	%
BG06	ОГНЯНОВО-СИНИТЕВСКИ РИД	Защитена местност	+	1.00

с Обявени на международно ниво

Код	Име	Категория	T %
IN06 OVM		Друго международно значение	= 100.00

с Връзката на зоната с коринебиотопи местата

Код	Име	T %
F00004900	Бесапарски ридове	- 35.00

От анализа на събраните данни, общата численост на видовете в защитената зона е сравнително висока и в тази връзка можем да кажем, че популациите им на терена на ИП няма да бъдат повлияни.

4.2.Защитена зона „Бесапарски възвишения“

Защитена зона „Бесапарски възвишения“ (код **BG 0000254**) е включена в списъка за защитените зони за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна, приет с Решение на МС№122 от 02.03.2007г. /ДВ.бр.2182007г/. Защитената зона не е обявена със заповед на МОСВ.

> Характеристика на обекта

Сухи тревни съобщества върху протерозойски карбонатни почви. Растителността е минимална.

> Качество и значимост

Зоната е значима като място за храна на многобройни хищни птици, които гнездят по северните склонове и дерета на Родопите. Предпоставка за това е и съществуването на голяма колония от *S. citellus*. Състоянието ѝ може да се подобри ако не бъдат интродуцирани нови дървесни видове (интродуцираните видове са малобройни и могат да останат). Екосистемата трябва да се развива в една естествена сукцесия с естествената съпътстваща орнитофауна. В таблицата „Екологична информация - други важни видове“ биологичните видове с обозначение:

„**A-Национални**“ не са непременно включени в Червената книга на страната, чието последно издание е твърде старо (1985 г.), неактуализирано и без законодателна стойност. Обозначението „A-Национални“ е за защитени представители на флората и фауната, включени в българския Закон за биологичното разнообразие и следователно, са с най-висок приоритет. Флората в

Бесепарски възвишения със средиземноморско влияние е уникална и представлява последния етап на деградация на ксеротермните дъбови гори в Южна България. Зоната включва многобройни редки и ендемични растителни видове. Ботанически значими. Другият важен биологичен вид е обозначен с „D“ в съответствие с LBD.

> **Уязвимост**

За запазване на орнитофауната в обекта е особено важно да се спре дейността на мраморната кариера и създаването на нови лозя. Пожари и каменоломна на територията на зоната. Отпадъци (органично замърсяване) - купчина оборски тор до западната граница на зоната

> **Защитената зона се създава с цел:**

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона;

Обект на опазване:

> **ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС.**

6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*

6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)

6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*

62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества

91AA* Източни гори от космат дъб

91AA* Източни гори от космат дъб

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

ВИДОВЕ, включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС

> Бозайници, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС:

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)
Видра (*Lutra lutra*)
*Европейски вълк (*Canis lupus*)
Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*)
Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)
Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)
Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)
Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)
Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*)
Лалугер (*Spermophilus citellus*)
Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Земноводни и влечуги, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС:

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)
Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*)
Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)
Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)
Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Риби, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС:

Маришка мряна (*Barbus plebejus*)

Безгръбначни, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС:

*Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)
Бисерна мида (*Unio crassus*)
*Тигрова пеперуда (*Callimorpha quadripunctaria*)
Лицена (*Lycaena dispar*)
Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)
Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)
Буков сечко (*Morimus funereus*)
*Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*)

Растения, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС:

Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*)

Описание на всички други значими растителни и животински видове, свързани с природозащитата и управлението на обекта.

Текс. група	ИМЕ (на български/ на латиница)	Местна популация	Мотивация
R	Късокрак гущер / <i>Ablepharus kitaibeli</i>	V	A
P	Крилолистен равнец/ <i>Achillea depressa Janka</i>	C	B
P	Игликова айважива/ <i>Alkanna primuliflora Griseb</i>	R	A
P	Стрибърнова айважива/ <i>Alkanna stribrnyi Velen ssp.intermedia Koz</i>	R	A
P	Пауникова асинеума/ <i>Asyneuma anthericoides (Janka) Bornm</i>	R	B
A	Зелена крастава жаба/ <i>Bufo viridis</i>	C	A
R	Смок – стрелец/ <i>Coluber caspius</i>	P	A
M	Голяма /белокоремна/ белозъбка/ <i>Crocidura leucodon</i>	C	C
M	Малка белозъбка/ <i>Crocidura suaveolens</i>	C	C
R	Смок мишкар/ <i>Elaphe longissima</i>	P	A
M	Източноевропейски /белогръд/ таралеж/ <i>Erinaceus concolor</i>	C	A
P	Веленовскиева млечка/ <i>Euphorbia velenovskyi Bornm.</i>	V	B
P	Родопско енъовче/ <i>Galium rhodopeum Velen.</i>	R	A
P	Текирска мишовка/ <i>Gypsophila tekirae Stefanov</i>	P	A
P	Обикновена пърчовка/ <i>Himantoglossum hircinum (L.) Spreng</i>	P	D
P	Белостъблен миск/ <i>Jurinea albicaulis Bunge ssp. kilaea (Azn.)</i>	R	B
R	Ивичест гущер/ <i>Lacerta trilineata</i>	C	C
R	Зелен гущер/ Зелен гущер	C	C
P	Скално секирче/ <i>Lathyrus saxatilis (Vent.) Vis</i>	V	A
P	Родопска люцерна/ <i>Medicago rhodopea Velen.</i>	C	A
M	Невестулка/ <i>Mustela nivalis</i>	P	A
M	Малка водна земеровка/ <i>Neomys anomalus</i>	R	C
P	Дегенова експарзета/ <i>Onobrychis degenii</i>	V	B
P	Двурога пчелица/ <i>Ophrys cornuta Steven</i>	V	D
R	Степен гущер/ <i>Podarcis muralis</i>	P	C
R	Кримски гущер/ <i>Podarcis taurica</i>	C	C
P	Родопска телчарка/ <i>Polygala rhodopea (Velen.) Janchen</i>	R	A
A	Горска дългокрака жаба/ <i>Rana dalmatina</i>	R	C
A	Голяма водна жаба/ <i>Rana ridibunda</i>	P	C
P	Родопска зърника/ <i>Rhamnus rhodopeus Velen.</i>	V	B
P	Седефче/ <i>Ruta graveolens L.</i>	R	A
P	Благороден лопен/ <i>Verbascum nobile Velen.</i>	V	A

> Обща характеристика на обекта. Класове земно покритие.

Класове земно покритие	Покритие%
Храстови съобщества	21
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	1
Сухи тревни съобщества, степи	38
Друга орна земя	23
Изкуствени горски монокултури (например насаждения на тополи или екзотични дървета)	5
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	11
Широколистни листопадни гори	1
Общо Покритие	100

> Природозащитен статут на защитената зона и връзка с местата от корине биотопи

> Категории защитени територии на национално и регионално ниво

Код	Категория	% Покритие
BG00	Няма друг природозащитен статут	97.86
BG06	Защитена местност	2.14

> Връзката на зоната с територии с друг природозащитен статут обявени на национално или регионално ниво

Код	Име	Категория	T %
BG06	Огняново - Синитевски рид	Защитена местност	+ 2.14

> Връзката на зоната с Корине биотипи местата

Код	Име	T	%
F00004900	Бесапарски ридове	*	48.83

Въздействия и дейности в и около защитената зона

> Общи въздействия и дейности и засегнат дял от площта на зоната

• В защитената зона

Код	Име	Инт.	Възд.	%
140	Паша	В	0	25
162	Изкуствено залесяване	С	0	2
250	Събиране / унищожаване на растения, общо	А	-	10
300	Добив на пясък и чакъл	В	-	7
301	Кариери	В	-	7

423	Изхвърляне на инертни материали	В	-	10
920	Пресъхване	В	-	80
948	Пожар	С	-	10

• Извън защитената зона

Код	Име	Инт.	Възд.
100	Култивация	А	-
110	Използване на пестициди	В	-
150	Реорганизация на селскостопански земи	С	0
170	Животновъдство	С	0
390	Дейности, свързани с минното дело и добива на материали	В	-
421	Изхвърляне на битови отпадъци	В	

4.3.Защитени територии и територии с международен природозащитен статут и връзката им със засегнатите защитени зони.

> 33 „Бесепарски ридове“

Съгласно стандартния формуляр по-малко от 1% от територията на Бесепарските ридове е поставена под законова защита съгласно националното природозащитно законодателство. Около 35% от територията е определена за КОРИНЕ място през 1998 г., поради европейското и значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни. През 2005 година територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място. Съгласно стандартния формуляр Огняново-Синитевски рид, е поставена под законова защита съгласно ЗЗТ и се припокрива изцяло със 33 „Бесарабски ридове“.

> 33 „Бесепарски възвишения“

Съгласно стандартния формуляр 2,14% - (процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната) Огняново-Синитевски рид, със статут на Защитена местност съгласно ЗЗТ, която се съдържа изцяло в Натура 2000 зоната. 48,83% - (процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната) Защитената зона има връзка с други корине биотопи местата с код F 00004900 Бесепарски ридове.

5. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПУП-ПРЗ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ „БЕСАПАРСКИ РИДОВЕ“ BG0002057 И „БЕСАПАРСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ” BG0000254.

Имотите, обект на устройване, са разположени на територията на защитените зони „Бесепарски ридове“ BG0002057 и „Бесепарски възвишения” BG0000254. Въздействията, които се очакват от реализирането на Плана ще бъдат различни по вид и интензивност по време на този и последващите етапи от неговото реализиране.

В тази връзка компетентният орган изисква извършване на оценка за степента на въздействия върху защитените зони поради вероятността от значително въздействие върху тях, тъй като ще се промени начинът на трайно ползване на 200,332 дка водещо до промяна на облика на част от територията. Очакват се промени в микроклимата, увеличаване на антропогенното въздействие. Вероятна е косвена намеса върху хранителни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване в защитените зони. Вероятни са фрагментация на местообитанията на видове, безпокойство, промяна на видовия състав.

Въздействията, които се определят като заплахи за защитените зони са пряка смъртност и безпокойство на видовете, предмет на опазване в тях, фрагментация на местообитанията, намаляване на площта на местообитанията, разораване на пасища, намаляване на хранителната база на видовете, предмет на опазване, навлизане на инвазивни видове, прекъсване на биокоридори и бариерен ефект... Тъй като ПУП засяга само обработваеми земи по-голямата част от заплахите за видовете и местообитанията им в защитените зони са изключени.

5.1. Описание и анализ на въздействието на ПУП-ПРЗ върху видовете птици и техните местообитания, предмет на опазване в „БЕСАПАРСКИ РИДОВЕ“ BG0002057.

Видовете, обект на опазване в защитената зона, няма да бъдат пряко засегнати от евентуалната реализация на ПУП-ПРЗ чрез унищожаване на техните гнездови или хранителни местообитания, или местата им за почивка, чрез фрагментация на миграционните им коридори, чрез значително безпокойство от постоянното присъствие на хора, както и възможно замърсяване от изхвърляне на отпадъци. По отношение загубата на подходящи местообитания не са особено засегнати тъй като за някои видове липсват всякакви данни за популацията, други

се срещат много рядко. Плътността на популациите са незначителни. Няма типични видове за защитената зона. По-долу са разгледани въздействията от осъществяване на последващата реализация на стъпките след ПУП-ПРЗ върху отделните видове, обект на опазване в защитените зони. Там където видовете имат сходни екологични изисквания и им действат сходни отрицателни фактори по сходен начин, са разгледани в групи.

Въздействието върху видовете птици, предмет на опазване в защитена зона „БЕСАПАРСКИ РИДОВЕ“ BG0002057, е следното:

Видове птици, предмет на опазване в защитената зона	Степен на отрицат. въздействие	Забележка
Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	0- липсва въздействие	Обитава блата, езера, реки, заливни гори, канали и други. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	0- липсва въздействие	Обитава равнинни и полупланински широколистни гори, проломи, ждрела, язовири, оризища и рибарници с богата растителност. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	0- липсва въздействие	Обитава населени места, разнообразни влажни зони, ливади. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	0- липсва въздействие	Обитава разнообразни водоеми. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Орел змияр (<i>Circus gallicus</i>)	0- липсва въздействие	Среща се в обрасли с гори планински склонове и клисури. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Тръстикова блатар (<i>Circus aeruginosus</i>)	0- липсва въздействие	Среща се в равнините и рядко в ниските части на планините. Обитава блата, обрасли с растителност, езера, язовири, крайбрежия на реки и морета. Гнезди в места, обрасли гъсто с тръстика и папур, а понякога и по ниски храсти крах бреговете. . . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Малък креслив орел (<i>Aquila pomarina</i>)	0- липсва въздействие	Обитава широколистни и смесени гори до открити пространства. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Царски орел (<i>Aquila heliaca</i>)	0- липсва въздействие	Среща се в хълмисти райони, където гористи места или такива с ивици или групи дървета се редуват с открити пространства - пасища, селскостопански площи, пустеещи земи. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Скален орел (<i>Aquila chrysaetos</i>)	0- липсва въздействие	Среща се твърде рядко по недостъпни места но Стара планина, Рила и Родопите. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Малък орел (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	0- липсва въздействие	липсва въздействие
Голям ястреб (<i>Accipiter gentilis</i>)	0- липсва въздействие	липсва въздействие
Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	0- липсва въздействие	Обитава широколистни гори, между които алувиални и много влажни гори и храсталаци. .

		ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Късопръст ястреб (Accipiter brevipes)	0- липсва въздействие	Обитава гористи местности в околностите на езера и реки, в предпланините и основно в равнините. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Белоопашат мишелов (Buteo rufinus)	0- липсва въздействие	Постоянен и преминаващ вид. Обитава скални комплекси, широколистни гори и др. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Обикновен мишелов (Buteo buteo)	0- липсва въздействие	Постоянен и гнездещо- прелетен вид. Обитава разнообразни гори, вкл. алувиални и многовлажни гори и храсталаци. Може да използва терена на ПУП-ПРЗ и неговите околности за хранене.
Черношипа ветрушка (Falco tinnunculus)	0- липсва въздействие	Постоянен и преминаващ вид. Обитава гори, скални комплекси, населени места и др. . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Сокол орко (Falco subbuteo)	0- липсва въздействие	Гнездещо-прелетен вид. Обитава разнообразни естествени и изкуствени влажни зони с богата блатна растителност. . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Сокол скитник (Falco peregrinus)	0- липсва въздействие	Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Обитава разнообразни влажни зони, влажни ливади и др. . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Ловен сокол (Falco cherrug)	0- липсва въздействие	Обитава равнинни гори в близост до влажни зони, както и скални масиви до алпийските части на планините. Гнезди по дървета и скали. . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Турилик (Burhinus oedicnemus)	0- липсва въздействие	Гнездещо-прелетен вид. Обитава стоящи и течащи влажни зони, в и около които има чакълести и пясъчни площи, степни райони и др. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида
Речен дъждосвирец (Charadrius dubius)	0- липсва въздействие	Обитава чакълести и пясъчливи крайбрежия на реки и езера. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Земеродно рибарче (Alcedo atthis)	0- липсва въздействие	Обитава льосови и земни брегове на реки, езера и блата. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Пчелояд (Merops apiaster)	0- липсва въздействие	Обитава открити, сухи местности. Гнезди в дупки, изкопани в пясъчни брегове и често се храни над езера и блата. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Синявица (Coracias garrulus)	0- липсва въздействие	Среща се в открити местности с храсти и шубраци, понякога и сред обработваеми земи. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus)	0- липсва въздействие	Обитава широколистни, смесени, залети и влажни гори, паркове, градини, населени места. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Дебелоклюна чучулига (Melanocorypha calandra)	0- липсва въздействие	Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Обитава степи и открити пространства,

		песъчливи и тревисти пустеещи земи. Може да използва терена на ПУП-ПРЗ и неговите околности за хранене
Късопръста чучулига (<i>Calandrella brachydactyla</i>)	0- липсва въздействие	Постоянен вид. Обитава степи и открити пространства, песъчливи и тревисти пустеещи земи. Може да използва терена на . ПУП-ПРЗ и неговите околности за хранене
Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	0- липсва въздействие	Среща се в открити горски пространства и поля , понякога и на голяма надморска височина. ип не засяга местообитания и хранителна база на вида
Брегова лястовица (<i>Riparia riparia</i>)	0- липсва въздействие	Обитава покрайнините на различни сладководни водоеми, най-често реки. Гнезди на колонии в дупки, изкопани в пясъчните брегове. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида
Полска бърбрия (<i>Anthus campestris</i>)	0- липсва въздействие	Гнездещо-прелетен вид. Обитава открити пространства с храстова растителност. . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Ястребогушо коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	0- липсва въздействие	Среща се в равнините и предпланините, изредени,стари широколистни и смесени гориполезащитни пояси, овощни градини и паркове в селища.
Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	0- липсва въздействие	Гнездещо-прелетен вид. Обитава открити пространства с храстова растителност. ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)	0- липсва въздействие	Гнездещо-прелетен вид. Обитава открити пространства с храстова растителност. . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида.
Градинска овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	0- липсва въздействие	Обитава равнини, обрасли с храсталаци, покрайнини на гори, поляни и т.н. Предпочита открити местности, пресечени с оврази, валози и обрасли с храсталак. . ПУП-ПРЗ не засяга местообитания и хранителна база на вида

5.2. Описание и анализ на въздействието на ПУП-ПРЗ върху типове природни местообитания и видове - предмет на опазване в защитена зона „БЕСАПАРСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ“ BG0000254;

Предмет на опазване са 7 типа природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС. С картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са определени местоположението и състоянието на всеки един от типовете природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона и след прецизирне на информацията може да се направи заключение за очакваните въздействия от реализирането на инвестиционното предложение върху всяко едно от тях.

5210 Храсталаци с *Juniperus spp.*

Не е посочвано в Стандартния формуляр за зоната. В тази връзка за референтна стойност следва да се приеме тази получена при настоящото картиране или 445,74 ха, които представляват 6,6% от общата площ (6743,06 ха) на защитената зона. Представено е както на северни, така и на южни изложения. Характеризира се със сухи плитки почви, които на много места са подложени на повърхностна ерозия. Проективното покритие на храстите варира между 20 и 50%, а това на тревистите видове – между 50 и 90%. По принцип местообитанието е застрашено от пожари поради лесната запалимост на хвойновите храсти. Настоящото състояние на плътността на хвойната позволява развитие на богато биоразнообразие между тях. Не бива да се допуска силно увеличаване на проективното покритие на хвойната.

В землището на село Ново село липсват територии, заети от местообитанието. Среца се ограничено само в землищата на селата Бяга, Капитан Димитриево и Синитово.

Параметри Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Липсва въздействие.	Липсва въздействие	Липсва въздействие
Използване на скалите, в случая лъса, за рекреация и туризъм вкл. и наличието на пешеходни пътеки	Няма да бъде засегнато Липсва въздействие	Липсва въздействие	Липсва въздействие
Строителство и инфраструктура, което се изразява в наличието на временни и постоянни обекти	Липсва въздействие	Липсва въздействие	Липсва въздействие
Добив на инертни материали и депониране на отпадъци	Липсва въздействие	Липсва въздействие	Липсва въздействие

6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedio albi*.

Представено е с няколко находища в защитената зона. В Стандартния формуляр референтната стойност за разпространението на природно местообитание 6110* в ЗЗ „Бесапарски възвишения” е 20,63 ха (0,306% от 6743,06 ха). Съобразно данните от проведеното картиране през 2012 г. е с обща площ от 39,23 ха. Направената оценка на обитанието при картирането е, че то е в благоприятно състояние по различни критерии. Захрастяването е <10%, не е

отчетено присъствие на инвазивни видове и в него не са констатирани следи от пожари. Предвид на това, че местообитанието е разположено на по-голяма височина от прилежащите обработваеми земи, няма и потенциална опасност от навлизане на замърсители в него от селскостопанската дейност в района. Характерът на скалните комплекси не предполага те да бъдат подложени на сериозна заплаха за бъдеще, освен разработване на кариери за инертни материали.

Параметри Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево..
Използване на скалите, в случая лъса, за рекреация и туризъм вкл. и наличието на пешеходни пътеки	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.
Строителство и инфраструктура, което се изразява в наличието на временни и постоянни обекти	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.
Добив на инертни материали и депониране на отпадъци	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.

6210* - Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea.

По Стандартния формуляр референтната стойност на площта на природно местообитание заема 8% от площта на защитената зона и е с цялостна оценка „В“. Сухи и полусухи тревни съобщества със суб-средиземноморски до суб-континентален характер върху богати на основи почви. В централна Европа този тип местообитание се среща само на специфични места с благоприятни климатични условия - топли и сухи области с годишни валежи под 500-600 мм, върху основни, подложени на изветряне скали. Почвите са литосоли и рендзини например върху варовикови скали, гипсови и богати на основи вулканити, а в субконтинентални условия - чернозем върху дълбок лъос. Няма да бъде засегнат тъй като земите са обработваеми.

Параметри Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево

Използване на скалите, в случая лъоса, за рекреация и туризъм вкл. и наличието на пешеходни пътеки	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево
Строителство и инфраструктура, което се изразява в наличието на временни и постоянни обекти	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево
Добив на инертни материали и депониране на отпадъци	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево

6220 *Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea .

Заема 1% от площта на защитената зона и е с цялостна оценка „С“. В защитената зона местообитанието се явява не в най-типичната си характеристика и проявява тенденция за преходност към местообитание 6210. Направената оценка на обитанието при картирането е, че то е в благоприятно състояние по всички критерии. Захрастяването е <10%, не е отчетено присъствие на инвазивни видове и в него не са констатирани следи от пожари. По време на картирането не е наблюдавано наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение му и не е наблюдавана фрагментация. Не са регистрирани рудерални видове, които да формират самостоятелни ценози в площта на обитанието. Няма да бъде засегнато тъй като земите са обработваеми.

Параметри Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево
Използване на скалите, в случая лъоса, за рекреация и туризъм вкл. и наличието на пешеходни пътеки	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево
Строителство и инфраструктура, което се изразява в наличието на временни и постоянни обекти	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево
Добив на инертни материали и депониране на отпадъци	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево	Очакваното въздействие е нулево

91AA*. Източни гори от космат дъб;

В Стандартния формуляр референтната стойност за разпространението на природно местообитание 6110* в ЗЗ „Бесапарски възвишения” е 57,72 ха (0,856% от 6743,06 ха). При изпълнението на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” общата установена площ на природното местообитание в границите на зоната е 151,19 ха, от които 137,16 ха са картирани на терен, а останалите са определени по дедуктивен модел. Към момента на картирането през 2012 не са регистрирани природни нарушения и тенденции, които да застрашават по някакъв начин местообитанието и състоянието му е оценено като благоприятно по всички показатели.

<i>Параметри Въздействия</i>	<i>Обща площ</i>	<i>Видов състав</i>	<i>Инвазивни видове</i>
Пряко унищожение на местообитанието	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.
Използване на скалите, в случая лъса, за рекреация и туризъм вкл. и наличието на пешеходни пътеки	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.
Строителство и инфраструктура, което се изразява в наличието на временни и постоянни обекти	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.
Добив на инертни материали и депониране на отпадъци	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Заемат 2% от площта на защитената зона и е с цялостна оценка „С”. Няма да бъде засегнат тъй като земите са обработваеми.

<i>Параметри Въздействия</i>	<i>Обща площ</i>	<i>Видов състав</i>	<i>Инвазивни видове</i>
Пряко унищожение на местообитанието	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.
Използване на скалите, в случая лъса, за рекреация и туризъм вкл. и наличието на пешеходни пътеки	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.

Строителство и инфраструктура, което се изразява в наличието на временни и постоянни обекти	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.
Добив на инертни материали и депониране на отпадъци	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.	Очакваното въздействие е нулево.

Територията на която ще се реализира ПУП-ПРЗ е обработваема земя заета от ниско продуктивни ниви - изкуствено създадени агроценози и не може да се причисли към нито един от посочените по-горе типове природни обитания подлежащи на опазване и включени в Приложение № 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1, от Закона за биологичното разнообразие.

Анализ на въздействията върху видовете, предмет на опазване на Защитена зона „Бесапарски възвишения“ BG0000254.

❖ *Бозайници, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.*

Лалугер/*Spermophilus citellus*/.

Вид дребен гризач, наричан още суяк от семейство Катерицови (Sciuridae). За разлика от родствената катерица, лалугерът води наземен начин на живот. Окраската му е жълтокафява до жълта, понякога с тъмни петна по гърба. В България се среща в цялата страна, главно в равнините. Лалугерите предпочитат открити местности с ниска тревна растителност, често в близост до обработваеми земи. Лалугерът е активен главно през деня. Между октомври и март, а в планините и по-продължително, изпада в хибернация. Обитава подземни тунели с дължина 150-315 cm, като дълбочината на жилищната камера е между 40 и 170 cm. През есента прокопава вертикален тунел над жилищната камера, който не достига напълно до повърхността, а с изкопаната пръст засипва летния вход към жилището. След края на хибернацията довършва прокопаването на вертикалния тунел, през който излиза на повърхността. Основната храна на лалугера са листата на тревисти растения. През лятото се храни и със семена на житни култури, като може да нанесе значителни щети. Размножителният период е през пролетта, след края на хибернацията. Той е храна на многобройни хищни птици, които гнездат по северните склонове и дерета на Родопите и заслужава особено внимание, тъй като представлява основен хранителен ресурс за хранещите се дневни грабливи птици, някои от които много редки и застрашени.

При огледа на място на терена, обект на ПУП-ПРЗ се установиха единични дупки, които не са обитавани.

Параметри Въздействия	Популяция	Обща площ местообитания
Унищожаване или увреждане на местообитания	Липсват данни за местна популяция. Не се очаква въздействие	Няма вероятно въздействие
Смъртност на индивиди	Липсват данни за местна популяция. Не се очаква въздействие.	Няма вероятност от въздействия
Безпокойство	Липсват данни за местна популяция. Не се очаква въздействие	Няма вероятност от въздействия.
Прекъсване на биокоридори	Липсват данни за местна популяция. Не се нарушават заети или потенциални местообитания. Не се очаква въздействие	Няма вероятно въздействие - увреждане на съседните на обекта местообитания
Повишена опасност от пожари	Няма вероятно въздействие.	Няма вероятно въздействие.
Опасност от инциденти замърсявания при аварии	Няма вероятно въздействие.	Няма вероятно въздействие.

Видра (*Lutra lutra*) .

Хищен бозайник от семейство Порови, чийто начин на живот е свързан изключително с водни басейни, особено такива богати на рибни запаси. Местообитанията на видрата са описани в Концепцията за опазване на местообитанията на видрата (*Lutra lutra*) в рамките на Натура 2000 (Георгиев, Кошев 2006). Обитава разнообразни сладководни басейни (предпочита такива чийто брегове са обрасли с гъста растителност). Среща се и по българското Черноморско крайбрежие най-вече в скалистите участъци и устията на големите реки. Най-често е регистрирана в различни по размер и пълноводие реки, канали, рибарници, мъртвици, езера, блата, микроязовири, язовири и др. (Georgiev 2005). Поради специфичния си скрит и недостъпен начин на живот почти няма естествени врагове. Преследвана е от човека поради вредите които нанася на рибовъдните стопанства и ценната си кожа. Има индивидуален участък който заема част от коритото на реката с дължина 2-6 км. Увеличава се през зимата в зависимост от достъпността на храната. В България е регистрирана миграция на вида на разстояние 2,13км (Georgiev 2005). По литературни данни вида може да измине повече от 20 км по течението на реката. Най-близките подходящи обитания са в поречието на р.Стара река. По данни от стандартния формуляр на защитената зона същата се обитава от 1-2 индивида.

Като временни местообитания, ползвани за преминаване, обмен на генетичен материал и миграция между водоемите са посочени и някои сухоземни хабитати в които е установено отдалечаване на около 2 км от постоянните водоеми. Такива са понижени части от релефа, дерета, поляни, ливади и пасища,

разположени до влажни зони, храсталаци, обраствания с крайбрежна растителност, крайречни гори и крайречни пещери. Реализирането на ПУП-ПРЗ няма да окаже някакво въздействие върху състоянието и местообитанията на този вид тъй като устройва земеделски земи-ниви, които не са част от местообитанията ѝ.

Пъстър пор (*Vormela peregusna*). Хищник, предпочитащ открит и сух терен. Обитава степи пустини и полупустини, безлесни пространства... До голяма степен разпространението му на дадена територия зависи от наличието на колонии от лалугери, които представляват основния му хранителен ресурс. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен без данни за популацията му, а при картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” видът не е установен с преки методи по време на теренната работа на територията на защитената зона, Регистрациите му са посредством проучване чрез анкетен метод и устно съобщение и макар и приблизителни са за налични 3 - 4 находища, едното от които край с. Ново село. Резултатите от картирането са за приблизителна численост на пъстрия пор на територията на „Бесапарски възвишения” BG0000254 е 3,9 индивида (при площ напригодните местообитания 3938,4 хектара, приблизително 39 км², изчислена на базата на предполагаема плътност в пригодните местообитания 1 инд./10 км. Подходящите местообитания са приблизително 58% от общата площ на зоната, пасища, разделени от дъбови горички и обрасли дерета, петна от обработваеми площи, отделни скални масиви.

Изследвания терен не представлява местообитание за вида и не предлага необходимата хранителна база.

Европейски Вълк (*Canis lupus*) – При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” видът не е установен на територията на защитената зона. Не се очакват негативни въздействия върху него и местообитанията му в региона.

Прилепи:

Предмет на опазване в защитена зона „Бесапарски възвишения” BG0000254 са 9 вида, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

Местообитанията, с които е свързан жизненият цикъл на прилепите, се разделят функционално на няколко типа:

- убежища– местообитания, в които прилепите прекарват периодите на покой (почивка, зимен сън...) и в които се осъществяват копулацията, размножението и отглеждането на малки.

- хранителни (ловни местообитания);
- летателни пътища - местообитания, по които преминават по пътя от убежището до ловната територия или от едно убежище към друго по време на сезонните миграции.

По Иванова 2005 различаваме пещеролюбиви и непещеролюбиви видове. Първите може целогодишно да обитават само подземни убежища - облигатно пещеролюбиви – или да се размножават там или в различен тип постройки - факултативно пещеролюбиви.

За непещеролюбивите е характерно е че един вид използва различен тип убежища през различните сезони – например скални (през лятото обитават цепки в скалите или в постройки), горски (през лятото обитават хралупи, а зимуват в подземни убежища), синантропни (през лятото обитават различен тип постройки, а зимуват най-често в подземни убежища).

Състоянието на прилепната фауна в защитената зона представяме по резултатите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” на базата на което са и прогнозираните въздействията върху всеки един вид .

Голям подковнос (*Rhinolophus ferrumequinum*).

В известното единствено летно находище в зоната са установени общо 5 екземпляра в изоставен военен бункер между селата Капитан Димитриево и Бяга. Не е включен в стандартния формуляр.

Остроух нощник (*Myotis blythii*).

В летни находища в зоната са били установени общо 2 екземпляра в кариерата над село Куртово Конаре. Не е включен в стандартния формуляр.

Малък подковнос (*Rhinolophus hipposideros*).

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му. При картирането в зоната не са установени летни находища и находища за зимуване. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 11.0 ha (0.2% от площта на защитената зона).

Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*).

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му. При картирането в зоната не са установени летни находища и находища за зимуване на вида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 2.3 ha (< 0.0% от площта на защитената зона).

Дългогръст нощник (*Myotis capaccini*).

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му. При картирането в зоната не са установени летни находища и находища за зимуване на вида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 0.1 ha (< 0.0% от площта на защитената зона).

Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*).

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му. При картирането в зоната не са установени летни находища и находища за зимуване на вида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 0.1 ha (< 0.0% от площта на защитената зона), а площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 573 ha (8,5% от площта на защитената зона).

Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*).

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му. При картирането в зоната не са установени летни находища и находища за зимуване на вида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 0.0 ha (0.0% от площта на защитената зона), а площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 1303 ha (19,3% от площта на защитената зона).

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*).

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му. При картирането в зоната не са установени летни находища и находища за зимуване на вида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 3.5 ha (0.1% от площта на защитената зона).

Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*).

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му. При картирането в зоната не са установени летни находища и находища за зимуване на вида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 22.5 ha (0.3% от площта на защитената зона), а площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 66 ha (1% от площта на защитената зона).

Поради отдалечеността на местообитанията на 9 те вида от територията, обект на ПУП-ПРЗ, очакваните въздействия върху тях са незначителни. С реализирането му няма да бъдат засегнати пещери, мини и подземни галерии,

скални образувания, цепнатини, кухни в постройки, дървета и други местообитания на групата. Не се засягат така необходимите им водни площи – големи открити водоеми, от които прилепите, летейки, да пият вода (реки, езера или изкуствени водоеми). Не се устройва площ върху която да се построи обект, възпрепятстващ миграционни пътища.

Не се очаква въздействие върху Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Дългопръст нощник (*Myotis caraccini*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) и Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

Земноводни и влечуги, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

Европейска (Обикновена) блатна костенурка (*Emys orbicularis*).

Единственият представител на семейството на блатните костенурки в Европа. Същевременно това е най-широко разпространеният вид на стария континент. В България се среща подвидът *E. o. orbicularis*, който е разпространен на цялата територия на страната до надморска височина 900 m. В повечето области от ареала си, Европейската блатна костенурка може да бъде открита в разнородни бавнотечащи води или блатисти местности, някои от които напълно могат да пресъхнат по време на лятото. Типични примери са дренажни канали, рибарници, блата, езерца, реки и малки потоци, бракичните води на естуарите, крайбрежни водни площи.

Характерно за местообитанията е наличието на богата водна растителност. Новоизлюпените малки предпочитат плитки води с не повече от половин метър дълбочина. Европейската блатна костенурка е активна през деня. Лесно може да бъде притеснена от присъствието на хора или естествени врагове. Това е причина за постепенното и изтласкване от естественото обитание. При най-малката тревога, невероятно бързо се скрива под водата и се заравя в тинята.

Европейската блатна костенурка е предимно хищник, хранещ се с насекоми, ракообразни, мекотели, червеи, риби и земноводни, които улавя главно под водата. Много рядко се храни с водна растителност.

Температурните и климатични изменения в по-голяма част от ареала на *Emys orbicularis*, са причина за промени в интензивността на метаболизма през различните сезони. През зимата, европейската блатна костенурка изпада в

хибернация, но при значително ниски температури - от порядъка на 4°C до 6°C. При температури над 10°C, костенурката е все още активна. Хиберниращите животни се заравят в тинята на водоема, който обитават.

Видът няма местообитание в границите на имотите и ПУП също няма да окаже неблагоприятно въздействие върху популациите на вида.

Включена е в червен списък на световнозаstraшените видове (IUCN Red list) - почти застрашен (Lower Risk Near Threatened LR/nt).

Шипобедрена костенурка/Testudo graeca/

Наричана още неправилно „гръцка костенурка“, е един от четирите европейски представителя на семейството на Сухоземните костенурки (Testudinidae). Шипобедрената костенурка достига до 7 kg тегло (най-голямата регистрирана шипобедрена костенурка е уловена в България). Много подобна на сродната и шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), която също се среща на територията на България. В България се среща подвидът T.g. iberica. Тя е разпространена в цялата страна в областите с надморска височина до 1300 m, с изключение на Северозападна България. Шипобедрената костенурка предпочита тревисти терени, за разлика от шипоопашатата костенурка, която е типична за редките гори. Шипобедрената костенурка е активна през деня. Храни се главно с трева и паднали горски плодове, рядко с безгръбначни. Шипобедрената костенурка е защитен вид от Приложение II на Бернската конвенция и от Приложения II и III на Закона за биологичното разнообразие. Основните причини за застрашеността на шипобедрената костенурка са интензивното земеделие, намаляването на горите и улавянето и от хората. Шипобедрената костенурка се среща най-често в открити полустепни местообитания като навлиза и в дъбови гори. Видът няма местообитание в границите на устройваните имоти тъй като са обработваеми земи.

Шипоопашата костенурка /Testudo hermanni/.

Тя е вид влечуго, един от четирите европейски представителя на семейството на Сухоземните костенурки (Testudinidae). Шипоопашатата костенурка достига до 3-4 kg тегло (източния подвид е по-едър) и 28 cm дължина. Много подобна е сродната и шипобедрена костенурка (Testudo graeca), която също се среща на територията на България. В България се среща подвидът Източна шипоопашата костенурка (T. h. boettgeri). Тя е разпространена в цялата страна в областите с надморска височина до 1400 m, с изключение на Добруджа, планинските местности в Западна България и равнинните райони с интензивно земеделие. Шипоопашатата костенурка предпочита редки гори, за разлика от

шипобедрената костенурка, която е типична за тревистите ландшафти. Шипоопашатата костенурка е активна през деня. Храни се главно с трева и паднали горски плодове, рядко с безгръбначни. Зимува в дупки с дълбочина до 90 cm, които изкопава в сухи склонове с рохкава почва. Шипоопашатата костенурка е защитена е от Приложение II на Бернската конвенция и от Приложения II и III на Закона за биологичното разнообразие. Основните причини за застрашеността на шипоопашатата костенурка са интензивното земеделие, намаляването на горите и улавянето и от хората. Типични местообитания за шипоопашатата костенурка са горите и храсталците. Ето защо обработваемите земеделски земи на мястото на инвестиционните предложения не е подходящо местообитание за тези влечуги и застрояването им няма да окаже въздействие върху техните популации. Видът няма местообитание в границите на ИП. На терена не са установени тези видове сухоземни костенурки. Няма да има и други видове от тези групи, предмет на опазване в защитената зона, които да бъдат повлияни отрицателно. Вероятна причина за това е дървесната растителност, където влечугите да намират укритие и липсата на каквито и да е водоеми.

Параметри Въздействия	Популация	Обща площ местообитани	Екотон долина/склон
Унищожаване или увреждане на местообитания	Няма вероятно въздействие във връзка с намаляване площта на подходящите местообитания. Това са обработваеми земи. На терена не са установени костенурки	Няма вероятно въздействие. Липсват на терена	Няма вероятно въздействие или пряко унищожаване, както и прекъсване на екотона (смъртност, инженерни съоръжения) от непреодолими прегради, унищожаване на местообитанията на границата на екотона.
Прекъсване на биокоридори	Няма вероятно негативно въздействие в границите на зоната	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие
Повишена опасност от пожари	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие
Опасност от инциденти замърсявания при аварии в инфраструктурата	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие

Пъстър смок (*Elaphe SAUROMATES*) Обитава скалисти терени, обрасли с тревна и храстова растителност, каквито няма в устройваните имоти. В стандартният формуляр на защитената зона, видът е отбелязан като регистриран, без даннин за числеността му „Р“. Установен е при картирането по проект

„Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I”, като в рамките на полевите проучвания в зоната е един възрастен екземпляр в землището на село Три водици. ПУП не засяга негови местообитания.

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

В България е разпространена в ниските части на страната до около 250 m н.в., в Дунавската равнина, Тракийската низина, Северното Черноморие и отделни находища по Южното Черноморие. Обитава естествени и изкуствени езера, реки, потоци, канали, временни локви и наводнени коловози. Предпочита водоеми с обилна растителност. Потенциалните и местообитанията в защитената зона са в поречията на реките Марица и Стара река и прилежащите им малки водоеми. Бумката е активна денем и привечер, но през брачния период и през голямата част от нощта. Храни се с насекоми, червеи, охлюви и други безгръбначни животни. Размножителният ѝ период обикновено е през втората половина на април и май. Женската снася от 80 до 300 яйца. Те се прикрепят към водни растения или към субстрата поединично или на малки групи. Хибернацията е от ноември до март-април. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” в рамките на полевите проучвания видът не е установен в защитената зона. Не се очаква въздействие.

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Среща се почти в цялата страна до около 1500 m н.в. Обитава застояли, обрасли с водна растителност водоеми и техните околности. Сухоземната фаза обитава крайнини на гори и храсталаци в близост до водоемите за размножаване до около 300m от тях в зависимост от влажността на субстрата). В стандартния формуляр на защитената зона е включен като установен без данни за числеността на популациите му. Във водата се храни с ларви на комари и други насекоми, дребни ракообразни, тубифекс и др. На сушата яде дъждовни червеи, голи охлюви, бавноподвижни членестоноги и техните ларви. Копулацията е от март до май. Оплодените яйца се залепват по подводните растения. Инкубацията е около две седмици. Метаморфозата настъпва след около три месеца. Възрастните излизат на сушата около месец след размножаването. Зимува във водата, по-рядко на сушата (предимно младите). Не се среща на територията на имотите.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” видът е регистриран в поречието на р. Марица и р. Стара река.

ПУП-ПРЗ не засяга по никакъв начин водни обекти и местообитания на включените в предмета на опазване риби - **Маришката мряна (*Barbus plebejus*)** и **Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)**.

**Безгръбначни, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.
Callimorpha quadripunctaria (Джърси Тигър).**

Джърси Тигър (*Euplagia quadripunctaria*) е молец с размах на крилето е 52-58 мм. Лети от юли до август. Видът не е установен на терена, няма местообитание в границите на ПУП-ПРЗ. Липсват всякакви данни за местна популация.

Параметри Въздействия	Популация	Обща площ местообита	Екотон долина/
Унищожаване или увреждане на местообитания	Няма вероятно въздействие. Това са обработваеми земи.	Няма вероятно въздействие. Липсват на терена.	Няма вероятно въздействие или пряко унищожаване, както и прекъсване на екотона (смъртност, инженерни съоръжения) от непреодолими прегради, унищожаване на местообитанията на границата на екотона.
Прекъсване на биокоридори	Няма вероятно въздействие в границите на зоната		
повишена опасност от пожари	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие
Опасност от инциденти замърсявания при аварии в инфраструктурата	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие

*Ручеен рак *Austropotamobius torrentium*/ и Бисерна мида (*Unio crassus*).

В зоната няма благоприятни условия за развитието и разпространението на двата вида. Поради изискванията за водна среда с определени характеристики те не се среща на територията, обект на ПУП-ПРЗ, която обхваща само земеделски земи.

Лицена (*Lycaena dispar*).

Широко разпространен, макар и локален, в цялата страна до около 800 м надм. вис. Биотопът е във влажни, по-рядко сухи тревисти места в близост до езера, канавки, изкопи, потоци, реки и др. източници на

влага. Има две поколения от май до август. Гъсениците се хранят с различни Rumex (Polygonaceae) (Tolman & Lewington 1997). Ареалът на вида е ограничен в Европа и Турция. Широко разпространен в България; в планините достига до 800 m (Беласица: х. Беласица) (Сликов & Несторова, 1988: 117).

Видът не е установен на терена, няма местообитание в границите на имотите. Липсват всякакви данни за местна популация. Застрашен или рядък в голяма част от Европа. Внесен в Допълнение II на Бернската Конвенция. У нас е разпространен локално. Включен в Приложение II на Директивата за местообитанията 92/43 на Европейския съюз и в Приложение II на Бернската конвенция. Липсват всякакви данни за местна популация.

Реализацията на ПУП-ПРЗ няма да повлияе негативно върху числеността и динамиката на популацията на този вид, както и върху местообитанията му

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) и буков сечко (*Morimus funereus*) са горски обитатели, като ларвите им се хранят основно с изгнила дървесина. Обитават предимно стари широколистни гори, с мъртви и дървета. В стандартния формуляр на защитената зона са отбелязани като редки. Заплахи за тях са тоталната промяна на местообитанията им, горски пожари, подмяна на видовия състав на насажденията в горите, използване на пестициди и големи инфраструктурни проекти. При полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” видовете обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) и буков сечко (*Morimus funereus*) не са установени. Не се очаква въздействие.

Алпийска розалия (сечко розалия) (*Rosalia alpina*).

Представител е на семейство Сечковци (*Cerambycidae*) със средни размери. Обитава букови гори и се храни с полуразложена букова дървесина. В стандартния формуляр на защитената зона е отбелязана като рядък вид (R). Женската снася яйцата си под кората на букови и брезови дървета в които се развива ларвата. Заплахите за вида са свързани с тоталната промяна на местообитанията ѝ в които се развива ларвата, горски пожари, подмяна на видовия състав на насажденията в горите, използване на пестициди и големи инфраструктурни проекти. При полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” видът не е установен и не са установени подходящи обитания за

него в границите на защитената зона. Предложен е за изключване от стандартния формуляр. Не се очакват въздействия.

Probaticus subrugosus е локализиран в землището на село Огняново (Ангелов & Медведев, 1981) в близост до границите на защитената зона, в която има подходящи местообитания. Те обаче са отдалечени от имотите и не се засягат от реализацията на ПУП-ПРЗ.

Растения:

Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

В стандартния формуляр на защитената зона е отбелязана като рядък вид. При полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” видът е установен в три находища в северната част на защитената зона. През 2012 г. плътността в посетените находищата варира от 1 до 2 броя индивиди/м². Установените находища на вида в зоната са главно в негорските райони или в покрайнините на горите. В посетените при картирането находища е регистрирана умерена паша в местообитанията на вида в зоната и не се извършва сенокос, а покритието на дървесната и храстовата растителност в находищата е между 10 и 30%. Площта на потенциалните местообитания на вида е 97,87 ха

ПУП-ПРЗ е на територия, която е заета от обработваеми земеделски земи и не е свързано с унищожаването на естествено находище на обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

5.3. Описание и анализ на въздействието на ПУП-ПРЗ върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) .

Площта, предмет на ПУП-ПРЗ е 200,332 дка и попада изцяло в 33 „Бесапарски ридове”. Само 42,958 дка попадат в границите на 33 „Бесапарски възвишения“.

Оценка на типовете отрицателни въздействия върху видовете, засегнати параметри и критерии е направена в следващата таблица.

Вид въздействие	Оценка на типове отрицателни въздействия, засегнати параметри и критерии								
	Унищожаване на местообитанията	Фрагментация	Смъртност	Прогонване	Влошаване качеството на местообитанията				
Засегнат параметър	-	-	-	-	безпокойство	пресушаване	нарушен баланс	отпадни води	Отпадъци
Площ Местообитания					+				+
Цялост на местообитанията					+				
Гнездови субстрати	-	-	-	-	+	-	-	-	-
Хранителни биотопи					+				+
Места за почивка	-	-	-	-	+	-	-	-	+
Популация обща численост									
Популация - гнездови успех									
Биокоридорна функция					+				

Легенда: - - няма отрицателно въздействие

+ - има отрицателно въздействие

> Загуба на природни местообитания в 33 „Бесапарски възвишения“ BG0000254.

ПУП-ПРЗ устройва е 200,332 дка обработваеми земи, от които само 42,958дка попадат в границите на 33 „Бесапарски възвишения“, т.е. ще бъдат отнети от класа земно покритие „Друга орна земя“, заемащ общо 23% от защитената зона. Не се засяга по никакъв начин нито едно от подлежащите на опазване 7 природни местообитания. Не се очаква въздействие върху природни местообитания, включени в Приложения 1 на Закона за биологичното разнообразие.

> Загуба на местообитания на видовете, предмет на защита в 33„Бесапарски ридове“.

Имотите не представляват местообитание на нито един от видовете птици, предмет на опазване в зоната. Имотите са обработваеми селскостопански земи с начин на трайно ползване „НИВА“. Земите се използват по предназначение. Територията се пресича от автомобилния път Пловдив - Пещера. Поради значителното антропогенно въздействие в този район, площта на имотите не представлява утвърдена и значима хранителна база и/или място за нощуване, почивка, размножаване и пр. на видовете птици, поради което не е от значимост за тях. Реализацията на ПУП няма да доведе до пряко унищожаване или

увреждане техни местообитания Имотите ще бъдат облитани безпрепятствено от птици, без да се засягат миграционни коридори или хранителна база.

При експлоатацията на жилищните сгради не се очаква съществено негативно въздействие върху видовете. Експлоатацията им е свързана с въздействия, произтичащи главно от увеличаване на човешкото присъствие в периферията на зоната, но тъй като имотите се намират в антропогенно натоварен район, не се очаква увеличеното човешко присъствие от живущите в жилищните сгради да окаже съществено отрицателно въздействие върху целевите видове.

> Загуба на местообитания на видовете, предмет на защита в 33 „Бесапарски възвишения“.

Имотите не представляват местообитание на нито един от видовете, предмет на опазване. Те са обработваеми селскостопански земи – ниви и се използват по предназначение. Разположени са под автомобилния път Пловдив – Пещера и са подложени на значително антропогенно въздействие. Площта им от 43 дка не предоставя местообитания на целевите видове, а стойността ѝ като хранителна база е нищожна. Следователно реализацията на ПУП няма да доведе до пряко унищожаване или увреждане местообитания на видовете, които се опазват в защитените зони. Имотите ще бъдат облитани безпрепятствено от прилепи, без да се засягат миграционни коридори. При експлоатацията на жилищните сгради не се очаква съществено негативно въздействие върху видовете. Експлоатацията им е свързана с въздействия, произтичащи главно от увеличаване на човешкото присъствие в периферията на защитените зони. Но тъй като имотите се намират в антропогенно натоварен район, не се очаква увеличеното човешко присъствие от живущите в жилищните сгради да окаже съществено отрицателно въздействие върху целевите видове.

> Фрагментация.

Инвестиционните предложения се предвижда да се реализират върху имоти с обща площ 200,332 дка. Засегнатите територии са:

- 200.332 дка представляващи 0,136 % от общата площ на защитена зона "Бесапарски ридове" и

- 42,958 дка, представляващи 0,064 % от общата площ на защитена зона „Бесарабски възвишения“.

Имотите, и районът около тях не са част от миграционния път на видовете, предмет на опазване в защитените зони.

Поради малката площ, близостта до съществуваща пътна инфраструктура и населено място, **не може да се очаква че реализацията на ПУП-ПРЗ ще доведе до фрагментация на защитените зони.**

> Безпокойство на видовете в ЗЗ „Бесапарски ридове“.

Това въздействие се очаква да се прояви главно по време етапите на реализация на ПУП-ПРЗ. По време на строителството на нискоетажните жилищни сгради върху птиците ще въздейства повишаване нивата на шум и вибрации, както и замърсяване на въздуха с отработените газове на строителната механизация и автотранспорта. Въздействието ще бъде локално, краткотрайно и обратимо и само в рамките на строителните дейности. При птиците се очаква да се отрази като временно безпокойство и може да доведе до временни миграции на някои видове. След приключване на строителството се очаква преустановяване на това въздействие. Негативното въздействие от него може да се смекчи при извършване на строителството в най-кратки срокове и извън активния размножителен период.

Поради силната антропогенна натовареност на района, видовете, които избягват човешко присъствие са се оттеглили в подходящи местообитания във вътрешността на зоната и присъствието им в района е инцидентно събитие, а за останалите видове, които обитават района, реализацията на ПУП-ПРЗ няма да доведе значително увеличаване на безпокойството. Очаква се това въздействие да се прояви главно по време на строителството, но то ще се отрази като временно безпокойство, смущаване и оттеглянето им в съседните територии, където екологичните условия на средата са сходни. Желателно е, при конкретните строителни работи да се ползват консултациите на еколог /орнитолог/, с оглед максималното намаляване на негативния ефект върху определени видове животни.

> Безпокойство на видовете в ЗЗ „Бесапарски възвишения“.

Площта от 42,958 дка, разположена в периферията на защитената зона, не е отдалечена от ефективно заетите местообитания на целевите видове. При миграции върху тях ще въздейства повишаване нивата на шум и вибрации, както и замърсяване на въздуха с отработените газове на строителната механизация и автотранспорта. Въздействието ще бъде локално, краткотрайно и обратимо и само в рамките на строителните дейности. Поради силната антропогенна натовареност на района, видовете, които избягват човешко присъствие, са се оттеглили в подходящи местообитания във вътрешността на зоната и

присъствието им в района е инцидентно събитие. Очакваме минимално въздействие от „безпокоене“.

> Нарушаване на видовия състав.

Вероятността от нарушаване на видовия състав, е свързана основно с инвазия на синантропни и рудерални видове, които са по-устойчиви на антропогенен натиск. Но предвид факта, че имотите се намират в урбанизиран район и се използват за земеделски нужди, площта им в момента се обработва със земеделски култури в резултат от реализацията на ПУП не се очаква нарушаване на видовия състав. Няма местообитания в близост на обикновената пърчовка, които рудерализацията да засегне.

По отношение на животинските видове, предмет на опазване в зоните, не се очаква нарушаване на видовия състав, тъй като поради засиленото антропогенно натоварване в района, на територията на имотите и в близост, не са установени местообитания и места за размножаване и гнездене на редки, защитени и застрашени от изчезване видове. Липсват данни за местна популация. Поради тези причини реализацията на ПУП-ПРЗ няма да доведе до смъртност на индивиди, които да нарушат видовия състав на популациите или да нарушаване места за хранене и размножаване.

> Геоложки промени.

ПУП-ПРЗ определя зона за жилищно строителство, което при евентуалната си реализация не предизвиква геоложки промени.

> Химически промени

Не се очакват значими химични промени ПУП-ПРЗ не е свързан при изпълнение изискванията на законодателството с дейност, водещи до замърсяване на компонентите на околната среда и няма да настъпят рискове за биоразнообразието в разглежданият район, в следствие на химическо замърсяване.

> Хидроложки промени

В резултат от реализацията на ПУП-ПРЗ не се очаква да настъпят хидроложки промени в района. Евентуални промени в хидроложкия режим може да възникнат при заустването на отпадъчни води от дейността на обектите. Конкретните параметри на това въздействие могат да се определят във фаза работно проектиране съгласно изискванията на законовата рамка, когато ще се изясни и количеството на отпадъчните води.

> Кумулативен ефект

Заедно с настоящия план се засягат в по-голяма или по-малка степен общо **2 655.120 дка** от защитена зона „Бесапарски ридове“ или **1.798%** от нея.

Защитена зона „Бесапарски възвишения“ засяга общо **447.555 дка** или на **0.664 %**.

По принцип кумулативни въздействия могат да се очакват от дейности в по-ограничен периметър с оценявания ПУП – землищата на селата Ново село, Три водици, Куртово Конаре и Исперихово. Те заемат 245.334 дка от защитена зона „Бесапарски ридове“ или 0.166% от нея и 110.890 дка от Защитена зона „Бесапарски възвишения“ или 0.164% от нея. От значение са и дейностите в разглежданите землища от източници извън зоните.

Реализацията на дейностите като евентуални следващи етапи на разглеждания ПУП-ПРЗ ще се реализират бавно във времето и вероятността да съвпадат с други подобни дейности е минимална.

Предвид площните проценти и всичко това все още не могат да бъдат очаквани кумулативни въздействия върху двете защитени зони.

Във връзка с описаното по-горе, може да се направи извода, че реализацията на ПУП-ПРЗ няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели. С оглед съобразяване на структурата, функциите и природозащитните цели в защитените зони, се предвижда реализацията на инвестиционните предложения да се осъществи краткосрочно и извън активния размножителен сезон, с което ще се сведе до минимум негативното въздействие върху орнитофауната.

6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНОТО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАНА, ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.

Възможностите за прилагане на смекчаващи мерки са разгледани по отделно за двата типа защитени зони от Натура 2000, поради спецификата на обектите на опазване в тях. Голяма част от мерките

се допълват, поради което е разгледана и обща оценка от предлаганите смекчаващи мерки.

За свеждане до минимум и предотвратяване на негативните въздействия от реализацията на ПУП-ПРЗ върху защитените зони и предмета на опазване в тях, се предвиждат следните **смекчаващи мерки**:

1. Да се ограничи ново бъдещо строителство във функционално значими за зоните територии.

Очакван ефект:

> Прилагането на ПУП-ПРЗ няма да доведе до пряко унищожаване или увреждане местообитания на видовете видове, които се опазват в защитените зони;

> Не се очаква увеличеното човешко присъствие от живущите в жилищните сгради да окаже съществено отрицателно въздействие върху видовете, предмет на опазване в защитените зони.

> Недопускане разрушаване на местообитания - гори и мозайки от дървета и храсти, съответно гнездовите субстрати и местата за почивка на засегнатите видове;

> Не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете, предмет на опазване в зоните;

> Въздействието ще бъде локално, краткотрайно и обратимо и само в рамките на строителните дейности. При птиците се очаква да се отрази като временно безпокойство и може да доведе до временни миграции на някои видове;

2. Строителството да се извършва извън гнездовия сезон (април-юли) и извън сезона на активна есенна миграция (август - октомври) на птиците и в извънразмножителния сезон за останалите животински видове.

Очакван ефект:

✓ Намаляване на безпокойството на гнездящи видове птици и на видовете птици, ползващи зоната и горските местообитания като място за почивка по време на миграция;

✓ Намаляване негативното въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в зоната.

3. По време на строителството да не се допуска замърсяване с отпадъци или увреждане по друг начин на площи извън, предвидени за изграждане на обекта.

Очакван ефект: Запазване на състоянието на местообитанията на видовете.

4. Движението на строителната техника да се регламентира и контролира строго в рамките на съществуващите пътища. Да не се допуска движение на техника извън пътищата.

Очакван ефект: Предотвратяване увреждането на местообитания, намаляване безпокойството на видовете.

5. Строителните отпадъци да се събират на площадка в рамките на имотите и периодично да се извозват на регионално депо за строителни отпадъци.

Очакван ефект: Запазване състоянието на местообитания, предотвратяване на замърсяване и увреждане.

6. След строителството да се извърши почистване на нарушените площи след което да се облагородят с подходяща растителност за региона и да не се използват интродуцирани видове за да не се нарушат ландшафтните характеристики на района

Очакван ефект: Възстановяване на характерния ландшафт.

7. Да се създаде зелен пояс от местни дървесни и храстови видове, характерни за района.

Очакван ефект: Ограничаване на шумовото и светлинно безпокойство на видовете по време на експлоатацията.

8. Да не се извършва засаждане на чужди и неприсъщи за района растителни видове. Да се използват местни видове и растителни съобщества с което ще се спомогне за възстановяване на типичната за района растителност.

Очакван ефект: Недопускане навлизане на инвазивни и чужди видове.

9. Електроснабдяването по възможност да бъде подземно.

Очакван ефект: Предотвратяване смъртност на птиците в следствие удар при лоши метеорологични условия.

10. Външното осветление на сградите да бъде с фотоклетки (да се самоизключва когато за определен период от време няма движение на хора и автомобили) и да не се поддържа включено нощем.

Очакван ефект: Намаляване безпокойството на нощно активните видове.

Оценка на ефективността от прилагането на смекчаващи мерки

См дей	Вид въздействие										
	Унищожав местообит	Фрагментация			Смъртност	Прогонване	Влошаване качеството на местообитания				
	гнездови територии	хранителни територии	зоокоридор			безпокойс	пресушава	нарушен в.баланс	отпадни води	отпадъци	
1.	До голяма степен допринася	До голяма степен допринася	До голяма степен допринася	До голяма степен допринася	Частично допринася	Частично допринася	Частично допринася	-	Косвено частично допринася	Не допринася	Косвено частичн 0 допринася
2.	До голяма степен допринася	Частично допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася		Не допринася	Не допринася	Не допринася
3.	Частично допринася	Частично допринася	Не допринася	Не допринася	До голяма степен допринася	Частично допринася	Частично допринася		Не допринася	Не допринася	Допринася
4.	Частично допринася	Частично допринася	Частично допринася	Не допринася	Не допринася	Частично допринася	Частично допринася		Не допринася	Не допринася	Допринася
5.	Не	Частично допринася	Частично допринася	Не допринася	Не допринася	До голяма степен допринася	Частично допринася		Не допринася	Не допринася	Допринася
6.	Не	Частично допринася	Частично допринася	Не допринася	Не допринася	До голяма степен допринася	Частично допринася		Не допринася	Не допринася	Допринася
7.	Не	Не допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася	До голяма степен допринася	Частично допринася		Не допринася	Не допринася	Не допринася
8.	Частично допринася	Частично допринася	Частично допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася		Не допринася	Не допринася	Не допринася
9.	В малка допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася	Не допринася		Не допринася	Частично допринася	Частично 0 допринася
10.	В малка допринася	В малка степен допринася	В малка степен допринася	Не допринася	Не допринася	Частично допринася	Не допринася		Не допринася	Не допринася	Не допринася

Смекчаващите мерки са насочени към намаляване на преките въздействия върху видовете и местообитанията. В значителна степен се ограничава загубата на горски и храстови местообитания. Възможно е да се намалят и въздействията, свързани с безпокойството на птици в рамките на ПУП. В комбинация с други проекти не може със сигурност да се предвиди, че предложените мерки ще бъдат реално изпълнявани и ефективни. Смекчаването на въздействията има по-голямо значение за местообитанията, отколкото за птиците, тъй като при последните значителна роля играе и фактора безпокойство. Разгледаните смекчаващи мерки е необходимо да бъдат прилагани в пакет, а не избирателно. Този тип смекчаващи мерки трябва да са наложителни за всички инвестиционни предложения, планове и програми, които са от подобен характер, тъй като те предполагат сходни отрицателни въздействия и поради тази причина е оценено (включително с отчитане на кумулативния ефект), че е възможно да бъдат реализирани без да противоречат на целите на опазване на защитените зони.

7. РАЗГЛЕЖДАНЕТО НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЗ „БЕСАПАРСКИ РИДОВЕ“ И ЗЗ „БЕСАПАРСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ“ ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.

7.1 Описание на алтернативите.

ПУП-ПРЗ не предвижда алтернативи на устройваната територия. Като алтернативи можем да препоръчаме инвеститорите да предприемат действия свързани с изпълнение на строителството. Така предмет на настоящата оценка са общо 6 алтернативи, (включително нулева) по отношение реализацията за формиране на устройствена зона в имотите.

> Алтернатива за местоположение

Имотите, в които се предвижда да се реализира ПУП-ПРЗ са собственост на възложителите. По смисъла на т.20 от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда, „Възложител на инвестиционно предложение е обществен орган, юридическо или физическо лице, което по реда на специален закон, нормативен или административен акт има права да инициира или да кандидатства за одобряване на инвестиционно предложение“.

В този смисъл възложителите по Приложение 2 нямат право да бъдат възложители на инвестиционно предложение за други имоти, които не са собственост на дружествата.

> Алтернатива по отношение на строителните технологии

В конкретно отношение на типа строителство, биха могли да се разгледат два основни типа :

- монолитно строителство;
- монтиране на къщички тип сглобяеми дървена конструкция, върху монолитен фундамент.

В конкретният случай би могло да се приеме, че вторият вид строителна технология е по-добрият вариант, поради по-кратките срокове за изграждане на обектите и по-високият процент на естествени материали (дърво, камък и др.) вложени в сградите, което би намалило още повече негативното влияние върху хабитатите и биоразнообразието в защитените зони. Предимство е и факта, че ще бъде ползвана в по-малка степен тежка специализирана строителна механизация, тъй-като предложената строителна технология не го налага.

Друг съществен аспект на този вид сгради е, че създават по-добри условия някои техни елементи (стрехи, подпокривни пространства и др.) да бъдат

ползвани като убежища на някои видове птици и прилепи. В ландшафтно отношение този тип постройки също имат предимство тъй като се вписват по-добре в естествената среда. *Препоръчваме на възложителите да се изпълни тази алтернатива като по-природосъобразна.*

> Алтернатива по отношение на водоснабдяването и пречистването на отпадъчните води

По отношение на снабдяване на жилищните сгради с вода алтернативите са лимитирани. Водозахранването ще се осъществи чрез подземна връзка от РЕ тръби от централния водопровод на с.Ново село.

Алтернативите за пречистване на отпадните води са сведени само до три:

- Изграждане на водоплътен септичен резервоар и неговото редовно обслужване със специализирана техника, респективно транспортиране на отпадните води до най - близката ПСОВ.
- Изграждане на локално пречиствателно съоръжение, с параметри на пречистване отговарящи на необходимата степен за пречистване.
- Изграждане на довеждащ колектор и включване в ПСОВ - Стамболийски.

Във фаза ПУП - ПРЗ не може да се направи точна оценка, коя от трите алтернативи е по-природосъобразна. Това следва да се извърши след консултации с Басейнова дирекция - Пловдив, в чиито правомощия е издаването на разрешително съгласно чл. 46 от Закона за водите.

> Алтернатива по отношение на периода на изпълнение на строителството.

За предотвратяване на евентуалните неблагоприятни въздействия върху защитените зони и техните елементи се препоръчва алтернативен период на изпълнение на евентуалните следващи етапи на изпълнение на ПУП-ПРЗ (извън активния размножителен период) в съчетание със смекчаващите мерки, описани в т.7. Не се очаква въздействие върху местообитанията и популациите предмет на опазване.

> Алтернативи по отношение на параметрите на ПУП-ПРЗ:

Алтернатива 1:

Параметри	Въздействие върху ЗЗ
Височина на застрояване до 15 м	Значително отрицателно въздействие, изразяващо се в голяма промяна на естествения ландшафт. Негативно въздействие върху орнитофауната и летящата бозайна фауна изразяващо се в смъртност на индивиди и фрагментиране на местообитания.

Висока плътност на застрояване (до 80% от площта на имота)	Значителна промяна на естествения ландшафт. Увеличаване на фактора безпокойство поради по-големия мащаб на строителните дейности
Монтиране на нощно осветление на сградите	Значително безпокойство на нощно активните видове

Алтернатива 2:

Параметри	Въздействие върху ЗЗ
Височина на застрояване до 10 м	Свеждане до минимум въздействието върху ЗЗ, незначителна промяна на естествения ландшафт; Незначително въздействие върху орнитофауната и летящата бозайна фауна; Ненарушаване на видовия състав, вследствие смърт на индивиди; Не се очаква фрагментиране на местообитания и миграционни коридори на орнитофауната и летящата бозайна фауна.
Ниска плътност на застрояване (до 40% от площта на имота)	Незначителна промяна на естествения ландшафт. Минимално безпокойство на животинските видове, обитаващи района, поради по-малкия мащаб на строителните дейности
Липса на нощно осветление на сградите	Предотвратяване безпокойството на нощно активните видове

При анализиране на двете алтернативи на параметри на изпълнение на бъдещите евентуални дейности става ясно че при Алтернатива 2, параметрите им ще сведат до минимум негативното въздействие върху защитените зони и техните елементи, поради което препоръчваме на възложителите нейното изпълнение.

Считаме, че при изпълнение на Алтернатива 2, както и на препоръчаните по-горе алтернативи по отношение на строителните технологии, водоснабдяване и пречистване на отпадъчните води и периода на изпълнение на строителството реализацията няма да окаже значително отрицателно въздействие върху ЗЗ „Бесепарски ридове“ и ЗЗ „Бесепарски възвишения“ и техните елементи.

> Нулева алтернатива:

Според т.8 на допълнителните разпоредби на наредбата за оценка на съвместимостта на планове и програми с целите на опазване на защитените зони "нулевата алтернатива" е описание на настоящото състояние и последиците от него в случаите когато инвестиционните намерения, които се прилагат не могат да бъдат осъществени. Нулевата алтернатива е съвместима с целите на опазване на защитената зона. Състоянието на местообитанията и на

видовете при нулевата алтернатива е достатъчно добро, за да не зависи поддържането или подобряването му от нито една от дейностите по реализация на инвестиционните предложения. Очаква поддържането на доброто екологично състояние на видовете и засегнатите местообитания при нереализиране на инвестиционните предложения.

Състоянието на видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони зависят и от други планирани инвестиционни предложения, планове и програми от подобен характер в границите на защитените зони, на принципа на кумулативния ефект.

Тя може да бъде изпълнена от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие, Директива 79/409/ЕИО и Директива 92/43/ЕИО.

Не са известни обстоятелства съгласно чл. 33 на Закона за биологичното разнообразие (наличие на първостепенен обществен интерес), които да налагат изпълнението на проекта въпреки значимите въздействия.

От описаното по-горе в доклада става ясно, че реализацията на ПУП-ПРЗ няма да повлияе негативно върху защитените зони и техните елементи и не противоречи на забраните въведени със заповедта за обявяването на ЗЗ "Бесапарски ридове", поради което реализацията им е съвместима с целите на опазване в зоните и допустима спрямо режимите им. Ето защо за разглежданият ПУП-ПРЗ не се препоръчва изпълнение на нулева алтернатива.

8.КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ВСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПЛАНА, СПРЯМО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

- Защитена зона „Бесапарски ридове”
- Защитена зона „Бесапарски възвишения”
- Извадка от КВС на с.Ново село с граници на ПУП-ПРЗ и ЗЗ „Бесапарски ридове”
- Извадка от КВС на с.Ново село с граници на ПУП-ПРЗ и ЗЗ „Бесапарски възвишения”

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

Относно степента на въздействие върху целостта на защитените зони. ПУП-ПРЗ засяга 42,958 дка от ЗЗ "Бесапарски възвишения", което представлява 0,064% от общата площ на зоната и 200.332 дка от ЗЗ „Бесапарски ридове“, което представлява 0,136% от общата площ на зоната.

Заключение: Реализацията на ПУП-ПРЗ няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта на защитените зони.

Степен на въздействия върху местообитания и популации на видовете птици, предмет на опазване на защитените зони.

Имотите не представляват местообитание на птици, предмет на опазване в зоните. На територията на имотите липсва дървесна и храстова растителност. Терена се намира в близост до урбанизирана територия и се използва за земеделска земя. В близост до имотите преминава автомобилния път Пловдив - Пещера. Поради значителното антропогенно въздействие в този район, площта на имотите не представлява хранителна база и/или място за нощуване, почивка, размножаване и пр. на видовете птици, опазващи се в ЗЗ "Бесапарски ридове", поради което не е от значимост за нея. Следователно реализацията на инвестиционните предложения няма да доведе до пряко унищожаване или увреждане на местообитания на видовете птици, които се опазват в нея. Очаква се незначително въздействие, изразяващо се в безпокойство главно по време на строителството. Въздействието ще бъде локално, краткотрайно обратимо и само в рамките на строителните дейности.

Заключение: Реализацията на ПУП-ПРЗ няма да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитанията и популациите на животинските видове, предмет на опазване в зоните.

Във връзка с горните заключения може да се обобщи, че: ПОДРОБЕН УСТРОЙСТВЕН ПЛАН – ПЛАН ЗА РЕГУЛАЦИЯ И ЗАСТРОЯВАНЕ ЗА ПРОМЯНА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ИМОТИ №№ 012003, 012005, 012006, 012007, 012010, 012012, 012026, 012028, 012030, 012033, 012035, 012038, 012042, 012044, 012046, 012047, 012049, 012050, 012052, 012053, 012054, 012055, 12063, 012064, 012068, 012074, 012085, 012086, 012096, 012097, 012098, 012099, 012100, 012101, 012102, 012104, 012106, 011222” С ОБЩА ПЛОЩ 200,332 ДКА, ЗЕМЛИЩЕ НА СЕЛО НОВО СЕЛО, ОБЩИНА СТАМБОЛИЙСКИ С ЦЕЛ

ЖИЛИЩНО СТРОИТЕЛСТВО е СЪВМЕСТИМ с предмета и целите на опазване на защитените зони „Бесапарски ридове“ и „Бесапарски възвишения“ и е **ДОПУСТИМ** спрямо режима, определен с целите и опазването им. Въздействието от ПУП-ПРЗ може да се оцени като незначително. То няма да доведе до фрагментиране и нарушаване целостта на зоните, тъй като засяга съвсем минимална част от площта им и се намира в урбанизиран район и в близост до населеното място.

Считаме, че при изпълнение на Алтернатива 2, както и на препоръчаните в т.7 алтернативи по отношение на строителните технологии, водоснабдяване и пречистване на отпадъчните води и периода на изпълнение на строителството при реализацията на ПУП-ПРЗ ще се сведат до минимум негативните въздействия върху защитените зони „Бесапарски ридове“ и „Бесапарски възвишения“. Ще се запази благоприятния консервационен статус на видовете и местообитанията, предмет на опазване в тях. С цел спазване на предписаните дейности за смекчаване на негативното въздействие, главно върху животните, препоръчваме да се използват консултациите на еколог /орнитолог/ по време на основните строителни дейности.

С оглед направените препоръки и забележки при първото обществено обсъждане на предложеният план и удовлетворяване изискванията на БЗДП, възложителите взеха решение във всички периферни имоти и най-вече в северните да предвиди освободена площ за допълнително озеленяване и залесяване с цел повишаване естетическия вид и изглед на местността, шумозаглушаване и подобряване на околната среда. Теренът ще бъде затревен по подходящ начин за да се яви естествена буферна зона между зоната от НАТУРА - 2000 и прилежащите участъци, които са обект на устройване.

10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО ЧЛ.33 ОТ ЗБР ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ.34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т.9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ.

Поради ограничения обем строителни дейности върху малка площ на територията, устойчива с разглеждания ПУП-ПРЗ при изпълнение на алтернатива 2, заложените параметри в него и при спазване на препоръките в настоящата оценка, въздействието от реализирането на плана върху защитени зони "Бесапарски ридове" и „Бесапарски възвишения" се очаква да бъде незначително.

Поради това не е необходимо да се разглеждат изключения по чл. 33 (1) от Закона за биологичното разнообразие и да се посочват компенсирани мерки по чл. 34 от същия Закон.

11.ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ.

За написването на доклада е направено предварително теренно проучване в периода 2010г. - 2012г. Извършени са необходимите наблюдения и са обхванати всички миграции. Използвани са данни събрани при предварителните проучвания за обявяване на ЗЗ „Бесапарски ридове и ЗЗ"Бесапарски възвишения" описани в стандартните формуляри за събиране на данни за двете зони и методики използвани при разработване на екологичната мрежа Натура 2000. Използвани са нормативни документи от МОСВ.

Прогнозите и оценките на въздействието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването и мониторинга на влажни зони, защитени територии на редки, застрашени и защитени видове растения и животни в страната.

Начина и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и Прогнозната оценка е субективна на базата на информацията за степента на засягане в проценти на локалитетите на биологичните видове, съответните растителни съобщества и хабитати в района на проучването. Проучванията се извършват на база на нормативната база по българското екологично законодателство, хармонизирано с европейското - Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии и произтичащите от тях нормативни документи - правилници, наредби и тарифи за обезщетения при нанесени неотстраними

вреди. Водят се при ползването на метода на наблюдението-трансектно и непреднамерено. Описанията се правят на локалитетите на редките и застрашени видове от българската флора и фауна (Червена книга на България, защитени растения и животни по Закона за Биологичното разнообразие, „Орнитологично важните места в България и Натура 2000“, Атлас на гнездящите птици в България и др.), редки фитоценози и хабитати включени в Приложение 1 по Закона за Биологичното разнообразие. Методиката за оценка се основава на изискванията на Наредба за условията и реса за извършване на оценка за съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, като в детайлите са следвани изискванията на методичното ръководство на Европейската комисия за Оценка на плановете и проекти значително засягащи Натура 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. При определяне на параметрите, според които се оценява въздействието са използвани предварителни резултати от изработването ръководство за определяне и установяване на благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Директива 92/43/ЕИО. Ръководството е разработено на базата на практиката в Европейския съюз и съобразено с особеностите на прилагане в България, доколкото това е необходимо. Степента на въздействие е оценена на базата на стандартните критерии за оценка на въздействията залежали в Европейските директиви - дългосрочност, обратимост, периодичност, кумулативност, тип на въздействие (основно, вторично), възможност да бъдат приложени смекчаващи/компенсиращи мерки. При определяне на засегнатите площи е работено в среда на Географски информационни системи. Проучванията на птиците в района на защитените зони „Бесапарски ридове“ и „Бесапарски възвишения“ са осъществявани от широк кръг орнитолози и организации повече от 2 десетилетия. Освен публикуваната орнитологична информация, са ползвани и непубликувани данни от теренни проучвания:

- > Целенасочени проучвания за попълване на празнотите за целите на определяне на защитените зони от Натура 2000 - през 2005 г.;
- > Картиране на местообитанията от Приложение 1 на Директива 92/43/ЕЕС за нуждите на проект «НАТУРА 2000» в България, осъществено от екипи на Институт по ботаника-БАН, Институт по зоология - БАН, Национален природознаучен музей-БАН;

> Картиране на местообитания, осъществено в рамките на проект «изграждане на мрежата НАТУРА 2000 в България», осъществено от доц.д-р Росен Цонев и гл.ас. Чавдар Гусев

Източници на информация

- Теренни проучвания
- Natura 2000 стандартен формуляр за 33"Бесапарски ридове" и 33„Бесапарски възвишения“.
- Наръчник за НАТУРА 2000 в България, 2002. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София
- Орнитологично важни места в България и Natura 2000, БДЗП, София, 2007
- Резултати от проучването на ОВМ в България. В: Орнитологично важни места в България, Костадинова И. 1997а. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.
- Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България Костадинова И. 1997.. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.
- Фотографски определител на птиците в Европа, Помасов, В.,1999 г., Гей-Либрис
- Директива 79/409/ЕЕС на Съвета за опазване на дивите птици – Directive 92/43/ЕЕС on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. - OJ L 206, 22.7.1992, 7-50.
- Директива 92/43/ЕЕС на Съвет за съхранение на природните местообитания и на дивата флора и фауна - Directive 79/409/ЕЕС on the conservation of wild birds. - OJ No L 103, 25.4.1979, 1.
- Оценка на планове и проекти значително засягащи НАТУРА 2000 места - методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6(3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО, ноември 2001 г.
- Закон за биологичното разнообразие. 2002. - Д.В., бр.77.
- Закон за защитените територии. 1998. - Д.В., бр.133.
- Закон за опазване на околната среда. 2002 - Д.В., бр.91.
- Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. 2005. Световен фонд за дивата природа, Дунавско - Карпатска програма и федерация "Зелени Балкани", Кавръкова В., Д. Димова, М. Димитров, Р. Цонев, Т. Белев (Ред.). Геософт ЕООД. София, 129.

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. 2007. - Д.В., бр. 73
- АБАДЖИЕВ, С, БЕШКОВ, С. 2007. Основни райони за пеперуди в България. Пенсофт.
- АНОНИМ 2001. Качулатият корморан. -Добруджа, БШПОБ, 3: 7.
- АНОНИМ. 2007. Предварителни резултати от изработването ръководство за определяне и установяване на Благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Директива 92/43/ЕИО (Wageningen, Internacional, Dafne) Българска фондация биоразнообразие, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ финансиран от МАТКА ВВИ
- ЕС. 2002. Оценка на плановете и проекти значително засягащи Натура 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. 13ВК 92-828-1818-7 (превод на български език)
- ИНСТРУКЦИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ по чл. 7 ал. 3 във връзка с чл. 6 ал. 1 т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици. София.
- КОЧЕВ, Х. ЙОДАНОВ, Д. 1981. Растителност на водоемите в България. Екология, охрана и стопанско значение. БАН.
- КОСТАДИНОВА, И. 2005. Прилагане на критериите С за определяне на Орнитологично важни места от значение за Европейския съюз в България. Предварително прилагане и анализ на празнотите. - В: Петрова, А. (отг. ред.) Съвременен състояние на биологичното състояние в България - проблеми и перспективи. Българска биоплатформа, София, 533-548.
- КОСТАДИНОВА, И., М. ГРАМАТИКОВ (отг. ред.). Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БДЗП, 11, София, 639 с. (на бълг. и англ. език).
- КОСТАДИНОВА, И., М. МИХАЙЛОВ, (съст.) 2002. Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица. Книга 5, БДЗП, София, 80 с.
- КОСТАДИНОВА, И., С. ДЕРЕЛИЕВ 2001. Резултати от Среднозимното преброяване на водолюбивите птици в България за периода 1 997 - 2001 година. Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга3,С, БДЗП, 96с.
- МИЧЕВ, Т., Л. ПРОФИРОВ, И. ВАТЕВ, П. СИМЕОНОВ. 1987. Радарни проучвания върху есенната миграция на пеликани, щъркели и жерави по Българското

черноморско крайбрежие. - В: Съвременни постижения на българската зоология. С. БАН, 155-158.

МОСВ, 1993 Национален план за действие за опазване на най-значимите влажни зони в България, София, МОСВ, 55 с.

МОСВ, USAID, ППБР, WWF, NATURE, CONSERVANCY, World RESOURCE INSTITUTE 1995. Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие. София, Програма за поддържане на биологичното разнообразие, 128 с.

МОСВ, 2000. Национален план за действие за опазване на биологичното разнообразие 1993 - 2003, С. МОСВ, Артифекс ЕООД 55с.

МОСВ, 2005. Архив на защитените територии в България. База данни (непубл.)

НАНКИНОВ, Д, С. СИМЕОНОВ, Т. МИЧЕВ, Б. ИВАНОВ, 1997. Фауна на България, Т. 26. Aves. Част II., София, АИ "Проф. М. Дринов" :1-428.

НАЦИОНАЛНА БАНКА ЗА ОРНИТОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ. БДЗП/BirdLife България. София, (база данни с непубликувана орнитологична информация)

СИМЕОНОВ, С, Т. МИЧЕВ, Д. НАНКИНОВ 1999. Фауна на България, т. 20 Aves Част I, Издателство на БАН, София, 350 с.

ЯНКОВ, П. (ред.). 2002. Световно застрашени видове птици в България. Национални планове за действие за опазването им. Част 1. БДЗП-МОСВ,

Природозащитна поредица, Кн. 4, София: 204-219. ЯНКОВ, П. (отг. ред.)

2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 10. София, БДЗП

12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3

Приложения:

- Защитена зона „Бесапарски ридове”
- Защитена зона „Бесапарски възвишения”
- Извадка от КВС на с.Ново село с граници на ПУП-ПРЗ и ЗЗ „Бесапарски ридове”
- Извадка от КВС на с.Ново село с граници на ПУП-ПРЗ и ЗЗ „Бесапарски възвишения”